

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ

I. SINIF DERS İÇERİKLERİ

İ.YARIYIL

GÜZ DÖNEMİ

İLH117 TEFSİR TARİHİ VE USULU

4 0 4

Dersin Tanımı:Müfessirler, tefsir metotları ve eserleri hakkında bilgi vererek Kur'an tefsirinin tarihi sürecini ele alır ve Kur'an'ı anlama ve yorumlamada klasik ve modern yöntemleri ele alır.**Dersin Amacı:**Öğrencinin tefsirin doğuşu, gelişimi, geçirdiği safhalar ve tefsir ekolleri hakkında genel bilgi sahibi olmasını; meşhur müfessirleri ve tefsirlerini tanımasını ve Günümüz tefsir çalışmalarını hakkında bilgi edinmesini sağlamak ve yorum ve anlama yöntemleri hakkında öğrencinin teorik ve pratik bilgi sahibi olmasını sağlamak **Dersin Kazanımları:** Öğrenci dersin sonucunda, ilk dönemlerden günümüze kadar yapılan Kur'an yorumları hakkında ana hatlarıyla bilgi elde eder; müfessirler, tefsirleri ve metotları, tefsir süreci ve tefsir gelenekleri hakkında tarihsel birikim elde eder. Ayetlerin iç bağlamı (siyak-sıbak) ve dış bağlamı (nüzul ortamı) esas alınarak dilbilim çerçevesinde anlaşılması gerektiğini kavrar.Klasik ve modern usul kitapları ve tefsir usulünün temel kavram ve kaynakları hakkında bilgi sahibi olur. Tefsir usulünün doğuşu ve gelişimini takip etme gibi kazanımları elde eder.

İLH119 HADİS TARİHİ VE USULÜ

4 0 4

Dersin Tanımı: Bu derste, Hadis'in tarihi serüveni ve Hadis literatürünün teşekkülü, Hadis rivayeti, Hadis'in senedi ve metni ile ilgili konular ile Hadis ravilerinin durumları ele alınmaktadır.**Dersin Amacı:**Bu derste öğrencilere hadis'in tarihi serüveni ve Hadis literatürünün teşekkülü, hadis rivayeti, hadis'in senedi ve metni ile ilgili konular ile Hadis ravilerinin durumları hakkında temel bilgiler kazandırmak hedeflenmektedir. **Dersin Kazanımları:** Öğrenci dersin sonucunda, muhaddisler, eserleri ve metotları, hadislerin tarihi süreci ve hadisleri anlama gelenekleri hakkında tarihsel birikim elde eder. Hadis usulünün doğuşu ve gelişimin, klasik ve modern usul kitapları ve hadis usulünün temel kavram ve kaynakları hakkında bilgi sahibi olur.

İLH121 KUR'AN OKUMA VE TECVİD İ

2 0 2

Dersin Tanımı: Pratik Kur'an okuma ve mahrec ve sıfatlara uygun şekilde okuma.**Dersin Kazanımları:** Pratik düzeyde harflerin mahrec ve sıfatlarına uygun bir şekilde ve "talim usulü" çerçevesinde, Fâtiha Suresi, Bakara -, -, âyetler, Fil'den Nâs'a kadar olan sûreler, yüzünden Kur'an'ın ilk on cüzülük bölümünün okunması, ilgili sayfaların mealleri, tecvid kaynaklarının tanıtımı, harfler, harflerin mahrecleri, harflerin sıfatları, tenvin ve sâkin nûn'un hükümleri, sâkin mîm'in hükümleri, râ'nın hükümleri konuları.

İLH123 İSLAM İNANC ESASLARI

2 0 2

Dersin Tanımı:İslam'ın temel inanç esaslarını, fazla detaylandırmadan temel düzeyde ve sistemli bir şekilde öğrencilere sunulması ve bu konudaki bilgi düzeylerini yükseltmek.**Dersin Amacı:**İslam İnanç esaslarıyla ilgili kavramlar ve bu kavramlarla ilgili bilgi ve beceri kazandırmak. İslam İnanç esaslarıyla ilgili bilgi düzeyine yükseklik kazandırmak. Temel İslam inançlarıyla ilgili objektif ve tarafsız analiz yapabilme yeteneği kazandırmak.**Dersin Kazanımları:**Temel İslam inançlarıyla ilgili kavram ve terimlere aşinalık kazanmak. Allah, nübüvvet, ahiret, melek ve kader inancıyla bilgi birikimlerini artırmak.

İLH125 SİYER

2 0 2

Dersin Tanımı: Hz. Peygamber'in hayatının bütün yönleriyle bilimsel tarih anlayışı çerçevesinde ele alınması.**Dersin Amacı:**İslam Tarihi ana kaynaklarını tanıtmak; İslam'ın ortaya çıktığı dünyayı dini, sosyal ve ekonomik yapılarıyla ele alarak Hz. Muhammed'in ve İslam'ın nasıl bir dünyaya geldiklerini göstermek. Hz. Muhammed'in doğumundan vefatına kadar peygamberlik öncesi ve sonrası hayatıyla O'nu insan, peygamber, eğitimci, kumandan, devlet başkanı ve diğer yönleriyle kavratmak. Hz. Peygamber'in peygamberlik sonrası hayatını bilimsel tarih anlayışı ile değerlendirerek vermek. İşlenen tüm konularla ilgili rivayetleri bilimsel tarih yöntemiyle ele alarak, hurafe ve gerçek dışı rivayetlerden ayırt etme becerisini kazandırmak.**Dersin Kazanımları:**Hz. Muhammed'in hayatını biyografik olarak, peygamber olarak ve Müslümanların örnek din rehberi olarak hurafelerden ve rasyonel abartılardan arınmış bir şekilde tanıma imkanı sağlamak.

İLH127 OSMANLI TÜRKÇESİ

2 0 2

Dersin Tanımı: Osmanlı alfabesinin özellikleri, Epigrafi, Paleografi, hat ve transkripsiyon bilgisinin ardından Osmanlı şair ve yazarlarından farklı dönemlere ait matbu ve el yazması metin okumaları.**Dersin Amacı:** Kültür ve medeniyetimizin bilinmesinde önemli bir yapı taşı olan epigrafi ve paleografi konusunda öğrenciyi gerekli bilgiyi kazandırmaktır.**Dersin Kazanımları:** Türkçe, Arapça ve Farsça unsurlardan meydana gelen, konuşma dili olmaktan çok aydınların yazı dili olan ve bin yıllık Türk tarihinin kaleme alındığı Tarihî Türkiye Türkçesi'nin öğrenilmesini ve bu yazı diliyle kaleme alınmış eserlerin okunarak anlaşılmasını sağlamaktır.

İLH129 TÜRK DİN MÜSİKİSİ (NAZARİYATI)

2 0 2

Dersin Tanımı: Türk Dini Müsikisi'nin temelini oluşturan teknik tanımlar, makâm, usûl, tür bilgisi, tarih, dönemler, enstrüman bilgisi ve sahada önemli şahsiyetlerin araştırılması gibi nazari konuların okuma, ödev ve seminer yoluyla tanıtılması.**Dersin Amacı:** Öğrencilerin Türk Dini Müsikisi'nin ağırlıklı olarak nazari konularında okuma, araştırma ve sunum yöntemleriyle bilgi kazanmalarını sağlamak. **Dersin Kazanımları:** Öğrenciler dersin sonunda Türk Dini Müsikisi'nin teknik tanımları, makâm, usûl, tür, dönem gibi konularda nazari bilgiler kazanacak, ilgili şahsiyetleri tanıyacak ve enstrüman bilgisi kazanmalarıyla da alanlarında kullanabilecekleri gerekli alt yapı ve donanımı sağlamış olacaklardır.

GNK131 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Modern Türkiye'nin doğuş ve gelişim sürecinde İlkeleri ve İnkılap Tarihi'nin önemi.**Dersin Amacı:**Modern Türkiye'nin doğuş ve gelişim süreci içindeki olaylar, fikirler ve ilkeleri benimsetmek.**Dersin Kazanımları:** Modern Türkiye'nin doğuş ve gelişim süreci içindeki olaylar, fikirler ve ilkeler.

GNK133 TÜRK DİLİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Dil kültür ilişkisi ile yazı dili konuşma dili ve özellikleri arasında yeryüzündeki diller ve Türkçe'nin Dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi.**Dersin Amacı:** Türkçe yazışma kuralları ve imla ile ilgili bilgi ve pratik kazandırmaya yönelik bilgi aktarımı.

Dersin Kazanımları: İmla kuralları ve noktalama işaretleri kompozisyon kavramının oluşturulması kompozisyonun oluşturulması için plan tema bakış açısı yardımcı fikirler, paragraf yazımı genel anlatım bozuklukları Türkçenin hece yapısı vurgu, düşünme ve düşündüğünü doğru ifade edebilme Türkçe'de sesler ve sıfatlandırma konularının verilmesi. Ses bilgisi kuralları çeşitli yazı türleri anı, fıkra Türkçe'nin yazım ekleri, isim ve fiil çekim uygulamaları hikâye, eleştiri, roman gibi karşılıklı konuşma Türkleri hakkında bilgi vermek. Bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar makale vb yazıları inceleme pratiği kazandırma

GNK135YABANCI DİL I

2 0 2

Dersin Amacı: Birinci sınıf öğrencilerine, öncelikle Yüksek Öğrenim Kurumlarında belirlenen müfredatı içeren konu taraması yapılacaktır. Bu konu taramasının yapılmasıyla beraber, okuma anlama, yazma, yeteneklerini geliştirecek bir program uygulanacaktır. Bu öğrencilerimiz birinci dönem sonunda İngilizce yazılı metinleri mümkün olduğunca rahat bir şekilde anlayabilmeleri ve gerektiği zaman kendilerini yazılı olarak en iyi ve etkili bir şekilde ifade edebilmeleri için her türlü bilgi ve kültür birikimi verilecektir. Birinci dönem sonunda öğrencilerimiz çok iyi bir kültür birikimine, kelime dağarcığına, kendilerini bütün becerileri kullanarak herhangi bir ortamda çok doğal bir şekilde ifade edip anlayabilecekleri bilgi ve dil becerileri birikimine sahip olmaları amaçlanmaktadır. **Ele Alınacak Konular:**İngilizce Dilinin yapısal özellikleri, Okuma anlama, yazma, kelime dağarcığının kendilerini ifade etme konusunda ve ilgili makaleleri okuyup anlayacak seviyeye getirmek,**Öğretim Yöntemi:**Ders, esas olarak öğretim elemanının konuları sistematik olarak anlatması tarzında yürütülecektir. Konuların ele alınış sırasında yararlanılan temel kaynaklar göz önünde tutulacaktır. Ayrıca, konuların paralelinde seviyelerine göre paragraf okuma anlama ve yazma becerilerini geliştirecek şekilde bir çalışma takip edilecektir.**Dersin Gereklileri:**Öğrencinin, derse sadece dinleyici olarak değil, ders süresince aktif bir katılımcı olması gerekmektedir.**Ders Geçme Koşulları:**Her dönem bir ara sınav ve yılsonunda bir de final sınavı uygulanır. Sınav soruları, okuma anlama, yazma, İngilizceyi kullanma, kelime hazinesinin ölçülmesi gibi alanları değerlendirmek şeklinde olabilir. Ayrıca, dönem içerisinde verilen projeler, veya ders esnasında yapılan faaliyetler sınavlarda belli oranda (%-) etkili olabilir.

II YARIYIL

BAHAR DÖNEMİ

İLH118 TEFSİRİ

4 0 4

Dersin Tanımı: Tefsir metinlerinin temel özelliklerini, bu metinleri okurken dikkat edilecek incelikleri ele alır. Kur'an metnine müfessirlerin sormuş oldukları sorulara nasıl cevap aradıklarını inceler.**Dersin Amacı:**Öğrencilerin tefsir metninden neler beklemeleri gerektiğini; klasik tefsirlerin sadece bir arapça metin olarak değil, tefsir formasyonu nasıl okunduğunu öğrenmelerini sağlamaktır.

Dersin Kazanımları: Bu derste, Kur'an'dan seçilen örnek metinleri müfessirlerin hangi noktalardan ele aldıklarını ve metinden hareketle müfessirin Kur'an'a yönelttiği soruları öğrenciler hem teorik hem de pratik açıdan inceleme fırsatı bulacaklardır. Ayrıca formel açıdan tefsirlerin nasıl şekillendiklerini de göreceklerdir. Dersin Arapça anlatılması da öğrencilere artı bir kazanım sağlayacaktır.

Dersin Tanımı: Bu derste, İslam, İman, Niyyet, İhlas, İlim, vs. konularda Hz. Peygamberin hadisleri orijinal metinlerinden okunarak, konu ile ilgili gerekli izahatlara yer verilir.**Dersin Amacı:**Bu derste öğrenciye, Hz. Peygamber'in hadislerini orijinal metinlerinden okuyup anlama becerisi kazandırmak, örnek hadis metinlerini inceleyerek öğrencilerin, yorum ve yöntem farklılıklarını görmelerini sağlamak hedeflenmektedir.**Dersin Kazanımları:** Öğrenci hadis metinlerini okuma ve tahlil edebilme becerisini kazanır, hadis usulü ve hadis tarihi derslerinde öğrendiği teorik bilgilerin hadis metinlerindeki pratik yansımalarını görür.

İLH122 KUR'AN OKUMA VE TECVİD II

202

Dersin Tanımı: Pratik Kur'an okuma ve mahrec ve sıfatlara uygun şekilde okuma.**Dersin Amacı:**Pratik Kur'an okuma ve mahrec ve sıfatlara uygun şekilde okumanın sağlanması.**Dersin Kazanımları:** Duhâ'dan Fil'e kadar olan süreler ile Yâsin Sûresi, yüzünden mushaf tertibindeki ikinci on cüzün okunması, tecvid ilminin ana konularından kalkale, zamir, lafzatullah, med ve hükümleri, idğam ve hükümleri, lâm-ı tarif ve hükümleri, sekte ve hâ-i sekte, vakıf ve ibtidâ, vasil ve kuralları.

İLH124 İSLAM TARİHİ I

404

Dersin Tanımı: Hulefay-ı Raşidin, Emeviler ve Abbasiler dönemlerinin dinî, siyasi, sosyal ve iktisadî açılarından incelenmesi.**Dersin Amacı:**Dört halife, Emeviler ve Abbasiler dönemlerinin siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik olaylarını; arka planları, sebep-sonuç bağlantıları ve mümkün olduğu oranda olayların dış dünyalarını da tespit ederek öğrenciye kazandırmak.**Dersin Kazanımları:** Hulefay-ı Raşidin, Emeviler ve Abbasiler dönemlerinin dinî, siyasi, sosyal ve iktisadî yapıları, İslam ve dünya medeniyetine katkıları konusunda bilimsel bir donanım kazandırılması.

İLH126 İSLAM İBADET ESASLARI

202

Dersin Tanımı: Namaz, oruç, zekat, hac gibi temel ibadetlere ilişkin hükümleri inceleyen bir derstir.**Dersin Amacı:**Temel ibadetlere ilişkin hükümlerin, delilleri ile birlikte kavranılmasını sağlamaktır.**Dersin Kazanımları:**Bu ders sonunda öğrenci, temel ibadetlere ilişkin farz, vacip, sünnet türünden hükümleri ve bu hükümlerin dayandığı delillerin neler olduğu konusunda gerekli ve yeterli bir bilgiye sahip olacaktır.

İLH128 TÜRK – İSLAM SANATLARI TARİHİ

202

Dersin Tanımı: İlk Müslüman-Türk devletlerinden günümüze Türk-İslâm sanatları tarihi ve sanat eserleri hakkında bilgi.**Dersin Amacı:**İlk Müslüman-Türk devletlerinden oluşturulan günümüze ulaşan Türk-İslâm sanatları tarihi ve sanat eserleri hakkında bilgi edinmek.**Dersin Kazanımları:** İlk Müslüman-Türk devletlerinden günümüze Türk-İslâm sanatları tarihi, bassa dini mimari ile kitap ve kitap süsleme sanatları, Türklerin İslâm öncesi sanat telakkileri ile Asr-ı saadetten Abbasiler devri sonuna kadar Arap ekolü.

GNK132 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ II

202

Dersin Tanımı: Modern Türkiye'nin doğuş ve gelişim sürecinde İlkeleri ve İnkılap Tarihi'nin önemi.**Dersin Amacı:** Modern Türkiye'nin doğuş ve gelişim süreci içindeki olaylar, fikirler ve ilkeleri benimsetmek.**Dersin Kazanımları:** Modern Türkiye'nin doğuş ve gelişim süreci içindeki olaylar, fikirler ve ilkeler.

GNK134 TÜRK DİLİ II

202

Dersin Tanımı: Dil kültür ilişkisi ile yazı dili konuşma dili ve özellikleri arasında yeryüzündeki diller ve Türkçe'nin Dünya dilleri arasındaki yeri ve önemi.**Dersin Amacı:** Türkçe yazışma kuralları ve imla ile ilgili bilgi ve pratik kazandırmaya yönelik bilgi aktarımı. **Dersin Kazanımları:** İmla kuralları ve noktalama işaretleri kompozisyon kavramının oluşturulması kompozisyonun oluşturulması için plan tema bakış açısı yardımcı fikirler, paragraf yazımı genel anlatım bozuklukları Türkçenin hece yapısı vurgu, düşünme ve düşündüğünü doğru ifade edebilme Türkçe'de sesler ve sıfatlandırma konularının verilmesi. Ses bilgisi kuralları çeşitli yazı türleri anı, fıkra Türkçe'nin yapım ekleri, isim ve fiil çekim uygulamaları hikâye, eleştiri, roman gibi karşılıklı konuşma türleri hakkında bilgi vermek. Bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar makale vb yazıları inceleme pratiği kazandırma.

GNK136 YABANCI DİLİ

202

Dersin Amacı: Birinci sınıf öğrencilerine, öncelikle Yüksek Öğrenim Kurumlarında belirlenen müfredatı içeren konu taraması yapılacaktır. Bu konu taramasının yapılmasıyla beraber, okuma anlama, yazma, yeteneklerini geliştirecek bir program uygulanacaktır. Bu öğrencilerimiz birinci dönem sonunda İngilizce yazılı metinleri mümkün olduğunca rahat bir şekilde anlayabilmeleri ve gerektiği zaman kendilerini yazılı olarak en iyi ve etkili bir şekilde ifade edebilmeleri için her türlü bilgi ve kültür birikimi verilecektir. Birinci dönem sonunda öğrencilerimiz çok iyi bir kültür birikimine, kelime dağarcığına, kendilerini bütün becerileri kullanarak herhangi bir ortamda çok doğal bir şekilde ifade edip anlayabilecekleri bilgi ve dil becerileri birikimine sahip olmaları amaçlanmaktadır. **Ele Alınacak Konular:**İngilizce Dilinin yapısal özellikleri, Okuma anlama, yazma, kelime dağarcığının kendilerini ifade etme konusunda ve ilgili makaleleri okuyup anlayacak seviyeye getirmek.**Öğretim Yöntemi:**Ders, esas olarak öğretim elemanının konuları sistematik olarak anlatması tarzında yürütülecektir. Konuların ele alınış sırasında yararlanılan temel kaynaklar göz önünde tutulacaktır. Ayrıca, konuların paralelinde seviyelerine göre paragraf okuma anlama ve yazma becerilerini geliştirecek şekilde bir çalışma takip edilecektir. **Dersin Gereklileri:**Öğrencinin, derse sadece dinleyici olarak değil, ders süresince aktif bir katılımcı olması gerekmektedir.**Ders Geçme Koşulları:**Her dönem bir ara sınav ve yılsonunda bir de final sınavı uygulanır. Sınav soruları, okuma anlama, yazma, İngilizceyi kullanma, kelime hazinesinin ölçülmesi gibi alanları değerlendirmek şeklinde olabilir. Ayrıca, dönem içerisinde verilen projeler, veya ders esnasında yapılan faaliyetler sınavlarda belli oranda (%-) etkili olabilir.

2.SINIF DERS İÇERİKLERİ**III.YARIYIL****GÜZ DÖNEMİ****İLH219 TEFSİR II**

404

Dersin Tanımı: Tefsir I dersinin devamıdır. Bu da tefsir metinlerinin temel özelliklerini, bu metinleri okurken dikkat edilecek incelikleri ele alır. Kur'an metnine müfessirlerin sommuş oldukları sorulara nasıl cevap aradıklarını inceler. Tefsir I den farklı olarak tefsirler arası karşılaştırmalara daha fazla yer verilir.**Dersin Amacı:**Öğrencilerin tefsir metinlerine aşinalıklarının artırılmasını; hangi tefsirden neler beklentileri gerektiğini; klasik tefsirlerin tefsir formasyonu nasıl okunduğunu öğrenmelerini sağlamaktır.**Dersin Kazanımları:**Tefsir I'de olduğu gibi bu derste de öğrenciler, Kur'an'dan seçilen örnek metinleri müfessirlerin hangi noktalardan ele aldıklarını ve metinden hareketle müfessirin Kur'an'a yönelttiği soruları öğrenciler hem teorik hem de pratik açıdan inceleme fırsatı bulacaklardır. Ayrıca formal açıdan tefsirlerin nasıl şekillendiklerini de görecektirler. Dersin Arapça anlatılması da öğrencilere artı bir kazanım sağlayacaktır. Bunun yanında öğrenciler, doğrudan Kur'an metnine daha fazla yönelerek onu anlamaya çalışacaklardır. Bu, müfessirlerin yaptıkları işin ne derece ayrıntılı olduğunu daha net görmelerini sağlayacaktır.

İLH221 HADİS-II

404

Dersin Tanımı: Bu derste, ana-baba, eş ve çocuklara karşı iyi davranmanın faziletleri, müslümanın Müslüman üzerindeki hakları ve bunlara riayetin önemi, kötü ahlak, zulüm, gıybet, dedikodu, ikiyüzlülük, iftira vs. kötü huylardan sakınmanın gerekliliği gibi konularda Hz. Peygamberin hadisleri orijinal metinlerinden okunarak, konu ile ilgili gerekli izahatlara yer verilir.**Dersin Amacı:**Bu derste öğrenciye, Hz. Peygamber'in hadislerini orijinal metinlerinden okuyup anlama becerisi kazandırmak, örnek hadis metinlerini inceleyerek öğrencilerin, yorum ve yöntem farklılıklarını görmelerini sağlamak hedeflenmektedir.**Dersin Kazanımları:** Öğrenci hadis metinlerini okuma ve tahlil edebilme becerisini kazanır.Hadis usulü ve hadis tarihi derslerinde öğrendiği teorik bilgilerin hadis metinlerindeki pratik yansımalarını görür.

İLH223 İSLAM HUKUKUNA GİRİŞ

202

Dersin Tanımı:İslam hukukunun doğuşunu, gelişmesini ve fıkıh ekolleri bağlamında sistemleşmesini; meşhur fıkıh ekollerinin kurucularını, temsilcilerini ve literatürünü; ana hatları ile İslam hukukunun konularını inceleyen bir derstir.**Dersin Amacı:**Öğrencinin İslam hukukunun doğuşu, gelişmesi, sistemleşmesi, fıkıh ekolleri, kurucuları, temsilcileri ve literatürü ve İslam hukukunun ana hatları ile içeriği hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.**Dersin Kazanımları:**Bu ders sonunda öğrenci, İslam hukukunun geçirdiği tarihsel süreç hakkında, meşhur fıkıh ekolleri ve İslam hukukunun içeriği hakkında gerekli ve yeterli bilgiye sahip olacaktır.

İLH225 KUR'AN OKUMA VE TECVİD III

202

GENEL MÜFREDAT A-Yüzünden: a. Ezbere Okunacak Bölümler b. Cüzler B-Ezber:a.Namaz Duaları b.Fatiha c.Fil-Nâs Arası Sureler C-Meal: :a.Namaz Duaları, b.Fatiha c.Fil-Nâs Arası Sureler D-Tecvid: a. Tecvid'in tarifi, konusu, gayesi, hükmü b. Harflerin mahreçleri ve sıfatları c. Med ve Çeşitleri d. Tenvin ve Nûn-i Sâkin ile ilgili Kurallar (İhfâ, İzhâr, İklâb, İdğâm Maa'l- Ğunne ve İdğâm Bilâ Ğunne, Kelime İzhârı) e. İdğamlar (Misleyn, Mütécâniseyn, Mütégâribeyn, Mîm-i Sâkin'in Halleri) f- Lam-ı Tarifle İlgili Kurallar: (İdğâm-i Şemsiyye, İzhâr-i Kameriye) g. Lafzatullah h. Zamir ı. Hükmü'r-Râ i- Sekte

İLH227 ARAP DİLİ VE EDEBİYATI I

202

Dersin Tanımı: Arap dili ve edebiyatının tarih içerisindeki seyri hakkında bilgi verir ve temel kaynaklarını tanıtır. **Dersin Amacı:** Arap dili ve edebiyatının tarih içerisindeki seyri hakkında bilgi verir ve temel kaynaklarını tanıtmak ve bunları kullanmayı öğretmek.**Dersin Kazanımları:** Arap dili ve edebiyatının tarih içerisindeki seyri hakkında bilgi verir ve temel kaynaklarını tanıtır. Klasik sözlükleri kullanmasını öğrenir.

İLH229 DİN SOSYOLOJİSİ I

202

Dersin Tanımı: Bu derste din, toplum ilişkileri, din sosyolojisinin tarihsel gelişimi, temel kavramları, dini yaşayışın çeşitli tezahürleri ve bunların sosyolojik bakımdan incelenmesinde kullanılan yöntemler üzerinde durulacaktır. **Dersin Amacı:** Öğrencilere din sosyolojisinin temel kavramları, tarihsel gelişimi, din sosyolojisinde kullanılan araştırma yöntem ve teknikleri hakkında bilgi vermek, dini yaşayışın tezahürleri ve tipolojik ayrımları kavratmak amaçlanmıştır. **Dersin Kazanımları:** Öğrenci bu dersin sonucunda, dinin sosyal boyutu ve toplumsal hayatla ilişkilerini, dini hayatın sosyolojik olarak ayırt edilebilen boyutlarını ve genelde din ve toplumun karşılıklı etkileşime dayalı ilişkilerini sosyolojik bakış açısıyla anlama ve yorumlama becerisini kazanacaktır.

İLH231 DİN PSİKOLOJİSİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Bu derste; Din Psikolojisinin alanı, temel kavramları, yöntemi ve kaynakları, din ve psikoloji ilişkisini, dinin bireysel yorumu ve anlaşılması ile ilgili psikoloji akımlarını ve temsilcilerini tanıtmak. **Dersin Amacı:** Bu dersin amacı bilimsel yöntemleri kullanarak bireysel dinin tanınması, öngörülmesi ve anlaşılmasına yardımcı olmaktır. İlahiyat bilimleri açısından psikolojinin yerini kavratmaktır. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi alan bir öğrenci bireysel dini yaşantının psikolojik boyutlarını tanıtmaya yönelik bir iç-görü kazanmış olmalıdır.

İLH233 FELSEFE TARİHİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Felsefenin genel olarak mahiyeti, felsefi düşünmenin özellikleri ve felsefenin doğuşu; Çin, Hint ve Mısır'da felsefenin durumunun ne olduğu hakkında bilgi verilen ve İlk çağdan günümüze felsefenin serüveni üzerinde durulacak olan bir derstir. **Dersin Amacı:** Genel olarak insanlığın entelektüel arayışı hakkında bilgi verilecek. Temel felsefe konularının ne olduğu ve bunların nasıl tartışıldığı göstermek. Sorunların çözümünde felsefi tutuma zemin oluşturacak bilgiler vermek. Mevcut felsefi birikimin oturduğu zemini ortaya koymak. Günümüz felsefi tartışmaları anlayabilmek için, gerekli entelektüel birikimi oluşturmak. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi almakla, felsefenin ne olduğu konusunda kapsamlı ve tutarlı bir bakış açısı kazanacak. Felsefenin insan ve toplum hayatındaki yer ve önemi konusunda da belli bir bakış açısına sahip olacak. Felsefi bakış açısının insanî sorunların çözümüne ne gibi katkı sağladığını görecektir. Bu birikim ona dinî ve teolojik tefekkürü anlama, anlamlandırma ve yorumlama da önemli bir imkan ve beceri kazandıracaktır.

İLH235 İSLAM TARİHİ II

2 0 2

Dersin Tanımı: Abbasiler'den itibaren Osmanlı devletinin sonuna kadar olan İslam tarihini inceler. **Dersin Amacı:** Türklerin İslam öncesi tarihleri de dahil olmak üzere Müslüman olmalarıyla birlikte kurdukları devletleri ve teşkilatlarını öğrenmek. **Dersin Kazanımları:** Başta Türkler olmak üzere çeşitli Müslüman milletlerin siyasi, sosyal, iktisadi ve kültürel alanda kaydettikleri başarıları veya başarısızlıkları tarih biliminin kurallarına uygun olarak genel hatlarıyla öğrenilmesi.

İLH237 MANTIK

2 0 2

Dersin Tanımı: Mantık ilmiyle ilgili, onun tarihçesinden başlayıp, kavramlar, önermeler ve akıl yürütmeler ana başlıkları altında, doğru düşünme ve akıl yürütmenin prensiplerinin verildiği bir derstir. **Dersin Amacı:** Öncelikle, öğrencilerin bu derse ait içerikleri bilmesi ve buna bağlı olarak da, başta doğru düşünmenin öğrenilmesi ve bu öğrenilen içeriklerin bağlantılı olduğu alanlara da yansıtılarak disiplinler arası bilgi ve birikim aktarımı sağlamayı amaçlar. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi almakla, öğrenci, mantık problemlerini/konularını tanıyarak, temel felsefe kavramlarını kavrar ve birbiriyle ilişkilendirir, kavramları doğru tanımlar, doğru ve tutarlı düşünür ve akıl yürütmeyi geliştirir.

IV. YARIYIL

BAHAR DÖNEMİ

İLH220 İSLAM HUKUK USULÜ

3 0 3

Dersin Tanımı: İslam hukuk usulü hüküm ve hükmün kısımlarını, hükümlerin dayandığı temel ve tali kaynakları, hükümlerin kaynaklardan nasıl çıkarıldığını ve hüküm çıkaran kişinin (müçtehit) hangi özelliklere sahip olması gerektiğini inceleyen yönetime ilişkin bir derstir. **Dersin Amacı:** Öğrencinin İslam hukuku dersinde öğreneceği hükümlerin temel ve tali kaynaklardan nasıl çıkarıldığını ve farklı görüşlerin hangi sebeplerden kaynaklandığını kavraması, görüşler arasında karşılaştırma yapabilmesini sağlamaktır. **Dersin Kazanımları:** Bu ders sonunda öğrenci, hüküm ve hükmün kısımları, hükümlerin dayandığı temel ve tali kaynaklar, hüküm çıkarma yöntemleri ve içtihadın şartları ve İslam hukuku çerçevesinde ortaya konulan görüşler arasında karşılaştırma yapabileceği konusunda gerekli ve yeterli bilgiye sahip olacaktır.

İLH222 KELAM TARİHİ

3 0 3

Dersin Tanımı: Bir ilim olarak Kelam'ın ortaya çıkış serüveniyle birlikte, düşüncenin farklılaşmasına yol açan süreci ve farklı yaklaşımları merkeze alan bir derstir. **Dersin Amacı:** Kelam ilmini tanıma ve kavramlarına aşina olma. Ortaya çıkışı ve gelişimi hakkında anlayış geliştirme. Farklılaşma süreçleri ve farklı ekolleri anahatlarıyla tanıma ve bilgi sahibi olma. **Dersin Kazanımları:** Kelam İlminin Ortaya çıkışı ve gelişimi hakkında anlayış geliştirme ve öğrencilerin Kelam ilmini tanımlarına katkı sağlama. Farklılaşma süreçleri ve farklı ekolleri anahatlarıyla tanıma ve bilgi sahibi olma.

İLH224 KUR'AN OKUMA VE TECVİD İV

2 0 2

GENEL MÜFREDAT A-Yüzünden: Ezber Bölümleri - - Cüzler B- Meal: Ezber Bölümleri C-Ezber: . Bakara Sûresi - . Ayetler . Bakara Sûresi - . Ayetler . Bakara Sûresi - . Ayetler . Bakara Sûresi - . Ayetler . Haşr Sûresi - . Ayetler . Haşr Sûresi - . Ayetler . Duha-Hümeze Arası Sureler D-Tecvid: a-Tecvid Tahfîli (Ezber Bölümlerindeki Tecvid Kurallarının Tesbiti) b- Lahn-i Celif ve Lahn-i Hafife Dâhil Olan Hatalar

İLH226 ARAP DİLİ VE EDEBİYATI II

2 0 2

Dersin Tanımı: Arap dili ve edebiyatının tarih içerisindeki seyri hakkında bilgi verir ve temel kaynaklarını tanıtır. **Dersin Amacı:** Arap dili ve edebiyatının tarih içerisindeki seyri hakkında bilgi verir ve temel kaynaklarını tanıtmak ve bunları kullanmayı öğretmek. **Dersin Kazanımları:** Arap dili ve edebiyatının tarih içerisindeki seyri hakkında bilgi verir ve temel kaynaklarını tanıyarak, klasik sözlükleri kullanmasını öğrenir.

İLH228 DİN SOSYOLOJİSİ II

2 0 2

Dersin Tanımı: Bu derste din, toplum ilişkileri, din sosyolojisinin tarihsel gelişimi, temel kavramları, dini yaşayışın çeşitli tezahürleri ve bunların sosyolojik bakımdan incelenmesinde kullanılan yöntemler üzerinde durulacaktır. **Dersin Amacı:** Öğrencilere din sosyolojisinin temel kavramları, tarihsel gelişimi, din sosyolojisinde kullanılan araştırma yöntem ve teknikleri hakkında bilgi vermek, dini yaşayışın tezahürleri ve tipolojik ayrımları kavratmak amaçlanmıştır. **Dersin Kazanımları:** Öğrenci bu dersin sonucunda, dinin sosyal boyutu ve toplumsal hayatla ilişkilerini, dini hayatın sosyolojik olarak ayırt edilebilen boyutlarını ve genelde din ve toplumun karşılıklı etkileşime dayalı ilişkilerini sosyolojik bakış açısıyla anlama ve yorumlama becerisini kazanacaktır.

İLH230 DİN PSİKOLOJİSİ II

2 0 2

Dersin Tanımı: Bu derste; Din Psikolojisinin alanı, temel kavramları, yöntemi ve kaynakları, din ve psikoloji ilişkisini, dinin bireysel yorumu ve anlaşılması ile ilgili psikoloji akımlarını ve temsilcilerini tanıtmak. **Dersin Amacı:** Bu dersin amacı bilimsel yöntemleri kullanarak bireysel dinin tanınması, öngörülmesi ve anlaşılmasına yardımcı olmaktır. İlahiyat bilimleri açısından psikolojinin yerini kavratmaktır. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi alan bir öğrenci bireysel dini yaşantının psikolojik boyutlarını tanıtmaya yönelik bir iç-görü kazanmış olmalıdır.

İLH232 DİN EĞİTİMİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Bu derste din eğitimi alanıyla ilgili teorik bilgiler verilerek, ülkemizdeki din eğitimi uygulamaları ve sorunları çeşitli boyutlarıyla ele alınacaktır. **Dersin Amacı:** Bu derste öğrencilere din eğitimi alanıyla ilgili teorik bilgiler verilmekte, ülkemizdeki din eğitimi uygulamaları ve sorunları çeşitli boyutlarıyla ele alınmaktadır. **Dersin Kazanımları:** Öğrenci bu dersin sonucunda, Din Eğitiminin Biliminin konusunu, amaçlarını, ilkelerini, görevlerini, yöntemlerini, diğer bilimlerle ilişkisini açıklayabilir; Türkiye'de Din Eğitiminin Tarihiyle ilgili belli başlı aşamaları irdeleyebilir; Laik okulda din eğitiminin teorisini açıklayabilir; Türkiye'de Din Eğitimiyle ilgili tartışmaları değerlendirebilir; Din Öğretimi Öğretmeni sorununun değerlendirilebilir; okul eğitimlerine göre din öğretiminin nasıl farklılaşacağını açıklayabilir; Yaygın din eğitiminin özelliklerini açıklayabilir; ülkemizdeki yaygın din eğitiminin sorunlarını değerlendirebilir; ailede din eğitiminin önemini ve dayandığı ilkeleri açıklayabilir; geleneksel din eğitimine yöneltilen eleştirileri değerlendirebilir, Din Eğitimindeki yeni yönelişleri açıklayabilir becerisini kazanacaktır. **Müfredat:** Din Eğitimiyle İlgili Temel Kavramlar (Din, Eğitim, Öğretim), Din Eğitimi, Dini Eğitim, Din Öğretimi, Din Eğitimi Biliminin Konusu, Görevleri, Din Eğitimi Biliminin Diğer Bilimlerle İlişkisi, Türkiye'de Din Eğitimi Uygulamalarının Tarihi, Türkiye'de Din Eğitimi Tartışmaları, Çoğulcu Toplumda Din Eğitiminin Teorisi, İman-Eğitim İlişkisi, Hizmet Alanları ve Din Eğitimi, Din Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme, Yaygın Din Eğitimi, Yetişkin Din Eğitimi, Din Eğitimine Yöneltilen Eleştiriler ve Din Eğitiminde Yeni Yönelişler.

İLH234 FELSEFE TARİHİ II

2 0 2

Dersin Tanımı: Felsefenin genel olarak mahiyeti, felsefi düşünmenin özellikleri ve felsefenin doğuşu; Çin, Hint ve Mısır'da felsefenin durumunun ne olduğu hakkında bilgi verilen ve İlk çağdan günümüze felsefenin serüveni üzerinde durulacak olan bir derstir. **Dersin Amacı:** Genel olarak insanlığın entelektüel arayışı hakkında bilgi verilecek. Temel felsefe konularının ne olduğu ve bunların nasıl tartışıldığı göstermek. Sorunların çözümünde felsefi tutuma zemin oluşturacak bilgiler vermek. Mevcut felsefi birikimin oturduğu zemini ortaya koymak. Günümüz felsefi tartışmaları anlayabilmek için, gerekli entelektüel birikimi oluşturmak. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi almakla, felsefenin ne olduğu konusunda kapsamlı ve tutarlı bir bakış açısı kazanacak. Felsefenin insan ve toplum hayatındaki yer ve önemi konusunda da belli bir bakış açısına sahip olacak. Felsefi bakış açısının insanî sorunların çözümüne ne gibi katkı sağladığını görecektir. Bu birikim ona dinî ve teolojik tefekkürü anlama, anlamlandırma ve yorumlama da önemli bir imkan ve beceri kazandıracaktır.

İLH236 İSLAM MEDENİYETİ TARİHİ

2 0 2

Dersin Tanımı: İslam medeniyetinin geçmişten bugüne kadar yaşadığı gelişmeleri ele alır. **Dersin Amacı** İslam toplumunun meydana getirdiği maddi ve manevi medeniyeti ortaya koyarak, idari, iktisadi ve kültürel alanda oluşturduğu kurumları ve diğer medeniyetlerle ilişkileri göstermek **Dersin Kazanımları** İslam medeniyetinin bugüne kadar izlediği gelişme ve sarsıntıları, öteki medeniyet ve kültürlerle ilişkilerini tesbit ve bizatihi Müslüman toplumları anlamak

İLH238 TÜRK İSLAM EDEBİYATI

2 0 2

Dersin Amacı: Türk İslam Edebiyatı Anabilim Dalının ana amacı, Türklerin İslamı kabul ettikten zamanımıza kadar olan süreç içerisinde maddi ve manevi hayatlarını sadece yansıtan değil, aynı zamanda onların hayatlarında çok önemli değişimler yaşamalarına sebep olan edebi ürünler hakkında kaynakça bilgisine, içerik bilgisine sahip olmak ve söz konusu kültürün manevi, zihni dünyamız, sosyal yaşamımız üzerindeki etkileri hakkında bir bilincin gelişmesini sağlamaktır. **Dersin Kazanımları** Türk-İslâm edebiyatının doğuşu, gelişmesi; özellikleri. Osmanlı Türkçe'sinin okunması ve yazılması ilk ürünler: Divan-ı Lügati't-Türk (Nazım Türleri) Kutadgu Bilig, Tevhid, Münacât, Esmâ-i Hüsnâ Na't, Mevlid gibi manzum türler.

3.SINIF DERS İÇERİKLERİ

V. YARIYIL

GÜZ DÖNEMİ

İLH349 İSLAM HUKUKU I

4 0 4

Dersin Tanımı:İslam hukukunun, borçlar hukuku konusunu ana hatlarıyla inceleyen bir derstir.**Dersin Amacı:**Öğrencinin İslam hukukunun terminolojisi ve belli başlı konuları hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olmasını sağlamaktır.**Dersin Kazanımları:**Bu ders sonunda öğrenci, İslam hukukunun terminolojisi, belli başlı konuları, bu konulara ilişkin hükümler ve bunların dayandığı deliller hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olacaktır.

İLH351 SİSTEMATİK KELAMI

4 0 4

Dersin Tanımı Kalam ilminin meseali içinde yer alan temel konuları sistematik biçim de ele alıp tartışan bir derstir. **Dersin Amacı** İnanç esaslarıyla ilgili kapsamlı ve sistematik düşünme ve analiz yapma yeteneği kazandırmak. Temel problemlerle ilgili analiz yapma ve çözüm üretme yeteneği geliştirmek. **Dersin Kazanımları** Sistematik düşünme ve analiz yapma yeteneği geliştirmek. Temel problemlere ilgili bilgi düzeylerini yükseltme.

İLH353 İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ I

2 0 2

Dersin tanımı İslam Mezhepleri Tarihi, İslam düşüncesinde geçmişte ve günümüzde siyasi ve itikadi gayelerle vücut bulmuş "İslam düşünce ekolleri" diyebileceğimiz beşeri ve toplumsal oluşumların, doğdukları ortamı, doğuş sebeplerini, teşekkül süreçlerini, fikirlerini, mensuplarını, edebiyatını, yayıldığı bölgeleri, İslam düşüncesine katkılarını temel kaynaklarından hareketle zaman-mekan bağlamında ve fikir-hadise iritibatı çerçevesinde, betimleyici metotla ve tarafsız bir gözle inceleyen bir bilim dalıdır. İslam Mezhepleri Tarihi dersinde, bu bilim dalının ilkeleri, metodu ve alanı dikkate alınmak suretiyle teşekkül etmiş siyasi-itikadi ekoller teorik olarak incelenmektedir. **Dersin içeriği/müfredat** Mezhepler Tarihi'nin tanımı, konusu, amacı, metodu; Temel kavramlar ve kaynaklar; Mezheplerin ortaya çıkış sebepleri; din anlayışındaki ilk siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve kurumsallaşma süreçleri; İlk dönem İslam mezheplerinden Haricilik, Mürcie, Mu'tezile gibi mezheplerin isimlendirme sorunu, ortaya çıkış sebepleri, teşekkül süreçleri, temel görüşleri, alt kolları, yayıldığı bölgeler, etkileri ve İslam düşüncesine katkıları.**Dersin amaçları.** Mezhepler Tarihi'nin tanımı, konusu, gayesi, amacı, metodu ve temel yaklaşımları kavramak, Mezhepler Tarihi ile ilgili kavramları ve bu alana dair temel kaynakları tanımak, din-mezhep ayrımı farkındalığına vararak mezheplerin dinin anlaşılma biçimi olup beşeri bir karakter arz ettiğini ve din ile özdeşleştirilemeyeceğinin farkına varmak, siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve bu farklılaşmaların kurumsallaşma süreçlerini yorumlayabilmek, mezheplerin ortaya çıkış sebepleri, tarihçeleri, temel görüşleri, başlıca kolları, yayıldığı bölgeler, etkileri ve İslam düşüncesine katkılarını anlamak, açıklamak ve çözümlmek, tarihte yaşayıp kaybolan ya da günümüzde hala yaşayan dini fırkaları tarafsız bir bakış açısıyla yaklaşabilmek ve bu ekolleri kendi kaynaklarına dayanmak suretiyle ortaya koyabilmektir. **Öğrenci kazanımları** Öğrenci bu dersin sonucunda Mezhepler Tarihi'nin tanımı, konusu, gayesi, amacı, metodu, temel yaklaşımları kavrar. Mezhepler Tarihi ile ilgili temel kavramları, kaynakları ve mezheplerin ortaya çıkış sebeplerini çözümler. Mezhebin ortaya çıktığı dini, siyasi, sosyal yapıyı ve bu yapının tezahürlerini göz önünde bulundurarak mezhepler üzerindeki yansımaları anlar ve bu mezheplerin zihniyet çözümlemesini yapar. Din anlayışındaki siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve bu farklılaşmaların kurumsallaşma süreçlerini açıklar ve tahlil eder. Mezheplerin isimlendirme sorunu, ortaya çıkış sebepleri, tarihçeleri, temel görüşleri, başlıca kolları, yayıldığı bölgeler, etkileri ve İslam düşüncesine katkılarını tahlil eder. Mezheplerin kendi ana kaynaklarını tanıyarak, kendi kaynaklarına dayalı olarak tarafsız bir gözle inceler ve ortaya koyar. Mezhepler arasındaki farklılıkları tabii karşılayıp hoşgörü ile yaklaşır ve birlikte yaşama kültürüne katkıda bulunur ve farklı görüşlere karşı hoşgörülü yaklaşır.**Öğrenme-öğretme materyalleri.** Ders notları, mezhebi metinler, konuya dair yapılan çalışmalar, harita, Dergi ve Broşürler, Projeksiyon ile sunulmak üzere hazırlanmış slaytlar ve ilgili web sayfaları.**Yöntem ve teknikler** Mezhepler Tarihi dersi teorik bir derstir. Ancak konu içeriğine göre, seminer türü bireysel çalışmalarla konu, tartışmalı bir şekilde işlenir. Soru-cevap yöntemi ve grup tartışmaları yaptırılır. Yaşayan mezhepler konusunda, gezi-gözlem, inceleme, saha araştırması, vaka takdimi, yazılı ve görsel doküman sunumu gibi yaklaşımlardan faydalanılır.**Ölçme ve değerlendirme** Yarıyıl ve Yılsonu yazılı sınavları yapılır. Ancak öğrencinin ders içi ve ders dışı bireysel faaliyetleri de göz önünde bulundurulur. Bu sebeple öğrenciden dersin içeriğine uygun bir konunun sadece hazırlaması veya hazırlayıp sınıf ortamında sunması istenebilir. Yapılan çalışmalar yönetmeliklere uygun olarak yarıyıl veya yılsonu notuna yansıtılır.

İLH355 KUR'AN OKUMA VE TECVİD V

2 0 2

A-Yüzünden: Ezber Bölümleri- . Cüzler **B- Meal:** Ezber Bölümleri **C-Ezber:** . Bakara Sûresi - . Âyetler . Bakara Sûresi - . Âyetler. Âl-İmrân Sûresi: - . Âyetler. A'râf Sûresi,-. Âyetler . Hacc Sûresi: - Âyetler . Neml Sûresi: - . Şûrâ Sûresi: . Cuma Sûresi: - Âyetler . İnsan Sûresi -. Âyetler **D-Tecvid:** a- İmlale, Teshil, İhtilas, Vakf, Vasıl ve İbtida Kuralları **b-Tecvid Tahfili:** Ezber Bölümlerindeki Tecvid Kurallarının Tespiti

İLH357 DİN EĞİTİMİ II

2 0 2

Din öğretimine özgü programlar, Avrupa ülkelerinde okullarda din dersi yaklaşım ve uygulamaları, Yaygın din eğitimi, Ailede din eğitimi, dil ve kavramların gelişimi; Yetişkin eğitimi, yetişkin eğitiminin tarihi gelişimi; Yetişkin din eğitimi, yetişkin din eğitiminin mahiyeti, tanımı, alanı, amacı, önemi, metodu, imkanları ve problemleri, camilerde ve Kur'an Kurslarında din eğitimi; Dini danışmanlık ve Din hizmetleri, engelli çocuğa sahip ailelere yönelik manevi destek eğitimi, Cezaevlerinde din hizmetleri ve dini danışmanlık, Sosyal hizmetlerde dini danışmanlık ve din hizmetleri.Öğrenci bu dersin sonucunda, Din Eğitiminin Biliminin konusunu, amaçlarını, ilkelerini, görevlerini, yöntemlerini, diğer bilimlerle ilişkisini açıklama; Türkiye'de Din Dersinin Tarihiyle ilgili belli başlı aşamaları irdeleyebilme; Laik okulda din eğitiminin teorisini açıklayabilme; Türkiye'de Din Eğitimiyle ilgili tartışmaları değerlendirebilme; Din Öğretimi Öğretmeni sorununu değerlendirebilme; okul çeşitlerine göre din öğretiminin nasıl farklılaşacağını açıklayabilme; Yaygın din eğitiminin özelliklerini açıklayabilme; ülkemizdeki yaygın din eğitiminin sorunlarını değerlendirebilme; ailede din eğitiminin önemini ve dayandığı ilkeleri açıklayabilme; geleneksel din eğitimine yöneltilen eleştirileri değerlendirebilme, Din Eğitimiindeki yeni yönelişleri açıklayabilme becerisini kazanacaktır.**Müfredat:**Din Eğitimiyle İlgili Temel Kavramlar (Din, Eğitim, Öğretim), Din Eğitimi, Dini Eğitim, Din Öğretimi, Din Eğitimi Biliminin Konusu, Görevleri, Din Eğitimi Biliminin Diğer Bilimlerle İlişkisi, Türkiye'de Din Eğitimi Uygulamalarının Tarihi, Türkiye'de Din Eğitimi Tartışmaları, Çoğulcu Toplumda Din Eğitiminin Teorisi, İman-Eğitim İlişkisi, Hizmet Alanları ve Din Eğitimi, Din Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme, Yaygın Din Eğitimi, Yetişkin Din Eğitimi, Din Eğitimi Yöneltilen Eleştiriler ve Din Eğitimi Yeni Yönelişler.

V. YARIYIL SEÇMELİ DERSLER

İLH 359 ANADOLUDA YAŞAMIŞ DİNLER

2 0 2

Anadolu'da çok tanrılı inanış mevcuttu. Hititler Dönemi, Lidyalılar Urartular, Frigler, Roma İmparatorluğu'nun din anlayışlar ele alınacaktır. Önerilen Kaynaklar: Hikmet Tanyu, Dinler Tarihi Araştırmaları, Ankara 1973, s.98-120, U. Bahadır Alkım, Anadolu İ, Genf 1968, F. Kınal, Eski Anadolu Tarihi, Ankara 1962, Tahsin Özgüç, Ön tarihte Anadolu idollerinin Anlamı. Dil ve Tarih Coğrafya Fak. Der. c. II, Ankara 1943,Ekrem Akurgal, Anadolu Kültür Tarihi, 9. Baskı Ankara 2000.

İLH 361 DİN VE KÜLTÜR

2 0 2

Din olgusu, kültür kavramı, din-kültür ilişkisi, gelenek-göreneklerimizdeki dini unsurlar vb. konu edinecek, değişik kültürlerden örnekler, dinin kültür katkıları, Türk kültüründe dinin yeri, Türk-İslam kültürünün temel değerleri ve nitelikleri, Türk kültüründe mescit, sosyal yapı, birlikte yaşama tecrübesi, bilim, eğitim ve çalışma hayatı, vakıflar, su kültürü, sağlık kurumları, şehir, Hz. Muhammed algısı ve Türk İslam kültürünün diğer kültürlerle etkileri.Önerilen Kaynaklar: Bahattin Ögel, İslamiyet'ten Önce Türk Kültür Tarihi, İstanbul, trz, İslamiyetin Manevi ve Kültürel Değerleri, çev. Haydar Bammat, Ankara 1963.

İLH 363 ÇAĞDAŞ FELSEFE AKIMLARI

2 0 2

Çağdaş dönem filozofları ile onların felsefi düşünceleri konusunda öğrencilerin bilgi edinmesi, bilgiyi kullanabilmesi ve değerlendirebilmesidir. Felsefenin temel konuları olan bilgi kuramı, bilim felsefesi, varlık felsefesi, ahlak felsefesi ile siyaset felsefesi hakkında çağdaş filozofların ortaya koyduğu fikirlerin günümüz felsefesinde izdüşümlerini açıklayabilecektir.

Önerilen Kaynaklar: D. West, Kıta Avrupası Felsefesine Giriş, İstanbul 1998 ; Bedia Akarsu, Çağdaş Felsefe, İstanbul 1998; Bochenski, Çağdaş Avrupa Felsefesi, İstanbul 1997; K. Jaspers, Felsefe Nedir?, İstanbul 1997.

İLH 365 TÜRK DÜŞÜNCE TARİHİ

2 0 2

Türk düşünce tarihindeki kavram ve fikirlerle genel bir bakış; klasik dönem Türk düşüncesi, mitoloji, Türk-İslam Düşüncesi, Modern Türk düşüncesi tarihi yer almaktadır. Türk-İslam kültürünün temel değerleri ve niteliklerinin iyi anlaşılması için Türk düşünce tarihinin doğru bir şekilde bilinmesi gerekmektedir. Kur'an ve peygamber algısı ile dini unsurların Türk düşüncesini şekillendirmedeki yeri ve önemine değinilecektir. Önerilen Kaynaklar: Hilmi Ziya Ülken, Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi, İstanbul 2003; İbrahim Ağah Çubukçu, Türk Düşünce Tarihinde Felsefe Hareketleri, Ankara 1986; Remzi Demir, Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Türk Felsefesi, İstanbul 2007; Hilmi Ziya İlken, Türk Tefekkür Tarihi, İstanbul 2004; Bahattin Ögel, İslamiyet'ten Önce Türk Kültür Tarihi, İstanbul, Tarihsiz;

İLH 367 SOSYAL BİLİMLER METODOLOJİSİ

2 0 2

Sosyal bilimlerin tarihi, kurucuları, bilimsel araştırmanın yapısı, bilimsel yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin farklı görüşler, problem, araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve veri toplama yöntemleri (nicel ve nitel veri toplama teknikleri), verilerin kaydedilmesi, analizi, yorumlanması ve raporlaştırılması. Önerilen Kaynaklar: Stephen Cole, Sosyolojik Düşünme Yöntemi, İstanbul: Vadi Zeki Aslantürk ve Tayfun Amman, Sosyoloji, İstanbul: Çamlıca yayınları

İLH 369 İSLAM HUKUK TARİHİ

2 0 2

İslam hukuk ilminin bir disiplin olarak ortaya çıkışı ve gelişim süreci hukuk ekolleri çerçevesinde işlenecektir. İslâm'dan önceki dönemde Türk hukuku, İslâm hukuku, genel hukuk sistemleri. İslam hukukun oluşum evreleri, Hz. Peygamber dönemi. İslam hukuk ekolleri, Hanefî mezhebi, Mâlikî mezhebi, Şâfiî mezhebi, Hanbelî mezhebi temel karakteristikleri, dört mezhep dışındaki fıkıh ekollerine genel bir bakış. Osmanlı dönemi İslam hukuku. İslam hukukunda modernleşme süreci ve Mecelle. Önerilen Kaynaklar: Muhammed Ebu Zehra, İslâm Hukuku Metodolojisi, Çev.. Abdülkadir Şener, Ankara 1990; Zekiyyüddin Şa'ban, İslâm Hukuk İlminin Esasları, Çev.. İbrahim Kâfi Dönmez, Ankara 1990; Abdülkerim Zeydan, Fıkıh Usulü, Çev.. Ruhi Özcan, Ankara 1982;

İLH371 AHKÂM AYETLERİ

2 0 2

Fıkıhî tefsir ekolü, Kur'an yorumunda ortaya çıkan önemli yönelişlerden biridir. Ahkâm Âyetleri dersi, bu konuda yazılmış olan literatürün tanıtılmasını ve değişik mezheplere bağlı müfessirlerin ahkâm âyetlerine yaklaşım biçiminin yakından görülmesini hedefler. Önerilen Kaynaklar: Sabunî, Tefsiru Âyati'l-Ahkâm, Mektebetü'l-Gazali, Dimeşk, 1980, Taberî, Camul-Beyan, Cessas, Ahkâmul-Kuran, İbn Arabî, Ahkâmul-Kuran, Kurtubî, Ahkamul-Kuran, Razî, Mefatihul-Gayb, Elmalih, Hak Dini Kuran Dili, Çağdaş kaynaklar

İLH373 KLASİK FIKIH METİNLERİ

2 0 2

İslam hukuk usulü metinlerinden kaynaklar, yöntemler, hükümler, mükellef, lafiz kaideleri, hikmet-i teşri, tearuz gibi konular okunmaktadır. İslâm hukuku külliyatına dair bilgilerin aktarılması gibi konularla ilgili metinler ele alınmaktadır. Önerilen Kaynaklar: al-İhtiyar, al-Mavsılı; el-Hidayah, el-Merginani; İbn Cuzey, al-Qawanin al-Fiqhiyyah; es-Shirbinî, Mugn al-Muhtac; İbn Qudame, al-Muqni' en-Nawawi, al-Minhâc -İbrahim al-Halabî, Multaqa al-Abhâr.

İLH 375 OSMANLICA TÜRKÇESİ I

2 0 2

Temel Osmanlı Türkçe dilbilgisi öğretilir. Ayrıca klasik Türk-İslam edebiyatı seçilmiş metinleri üzerinde uygulamalar yapılır. Eski harfler, Türkçe, Arapça, Farsça kelimeler ve gramer yapıları, Osmanlıca örnek metinlerin okumaları. Önerilen Kaynaklar: Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu, İstanbul: Bilimevi Yayınları, 2001, Muharrem Ergin, Osmanlıca Dersleri, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1962, Faruk Kadri Timurtaş, Osmanlı Türkçesi Grameri: eski Yazı ve İmla: Arapça, Farsça İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1979.

İLH 377 TÜRK EĞİTİM TARİHİ

2 0 2

Türk eğitim tarihinin, eğitim olgusu açısından önemi. Cumhuriyetten önceki eğitim durumu ve öğretmen yetiştiren kurumlar. Türk Eğitim Devrimin tarihsel arka planı, felsefî, düşünsel ve politik temelleri, Tevhid-i Tedrisat Kanunu, tarihsel temelleri, kapsamı, uygulanışı ve önemi; Türk eğitim sisteminde laikleşme, Karma eğitim ve kızların eğitimi, yazı devrimi, millet mektepleri, halk evleri. Türkiye Cumhuriyeti eğitim sisteminin dayandığı temel ilkeler. Köy enstitüleri, eğitim enstitüleri ve yüksek öğretmen okulları. Üniversiteler ve öğretmen yetiştirme. Yakın dönem Türk eğitim alanındaki gelişmeler. Önerilen Kaynaklar: Ziya Kazıcı, Ana Hatlarıyla İslam Eğitim Tarihi, İstanbul 1993; Osman Nuri Ergin, Türk Maarif Tarihi, İstanbul 1977; Kemal Aytac, Avrupa Eğitim Tarihi, Ankara 1972; Yahya Akyüz, Türk Eğitim Tarihi, İstanbul 1993.

İLH 379 İSLAM HUKUKUNA GİRİŞ

2 0 2

İslam hukuk ilminin temel kavramları, fertlerin diğer insanlara karşı hakları ve sorumlulukları, İnsanların toplum düzeni kapsamındaki görevleri, İslam hukukuna göre suç kabul edilen davranışlar ve cezaları İslam hukukuna giriş dersinin muhtevasını oluşturmaktadır. Önerilen Kaynaklar: Hayrettin Karaman, İslam Hukuk Tarihi, İstanbul 2001. Ekrem Buğra Ekinci, İslam Hukuku Tarihi, İstanbul 2006 Abdülkerim Zeydan, el-Medhal, Bağdad 1969, Mehmet Erdoğan, Fıkıh İlmine Giriş, İstanbul 2009,

İLH 381 HADİS TENKİDİ KRİTERLERİ

2 0 2

Hadis tenkidinin temel problemleri, peygamberlerin insan olmasının hadis metinlerine bakış üzerindeki etkisi, peygamberlerin masumiyeti inancı ve hadis metinleri, Kur'an hadis bütünlüğü fikrinin hadis metinlerine bakıştaki etkisi, hadislerin müstakil bilgi ifade etme yetkisi çerçevesinde Kur'an hadis ilişkisi, hadis-sünnet ayrımı ve metin tenkidine etkisi, hadis tenkidinde bilimsel verileri aykırılık meselesi. Önerilen Kaynaklar: Salahattin Polat, "Hadiste Metin Tenkidi: Kavram Olarak Metin Tenkidi" (Hadis Araştırmaları, İstanbul 1997 içinde, s. 157- 227), Mehmed Said Hatiboğlu, İslami Tenkid Zihniyeti ve Hadis Tenkidinin Doğuşu, A.Ü.İ.F. Basılmamış doktora tezi; Ahmet Yücel, Hadis İlminde Tenkid Terimleri ve İlgili Çalışmalar, İstanbul 1988;

İLH 383 DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE İLETİŞİM

2 0 2

Dini danışmanlık ve rehberliğin temel kavramları, tarihçesi, önemi ve gerekliliği, amaçları, türleri, alanları, İslam kültüründeki temelleri, sorunları; Dini danışmanlık ve rehberlikteki temel yaklaşımlar, yöntemler ve teknikler. Hz. Muhammed'in toplumla iletişimi, din eğitimcilerinin toplumla iletişim. Önerilen Kaynaklar: Haluk Yüksel, Erdoğan Fırat, Mualla Selçuk, Cemal Tosun; Din Hizmetlerinde İletişim ve Halkla İlişkiler, Açık Öğretim Fak. Yay., Ankara, Köylü, Mustafa, Psiko-Sosyal Açıda Dini İletişim, İkinci Bas., Ankara Okulu Yayınları, Ankara, 2006, Kaya, Mevlüt, Din Eğitiminde İletişim ve Dini Tutum, Etüt Yayınları, Samsun, 1998.

İLH 385 GELENEK VE MODERNİTE ARASINDA DİN

2 0 2

İslam dininin gelenekçi ve modernist yorumlarının çağdaş problemlere nasıl çözümler önerdiği tartışılacaktır. Gelenekçi yorumlar daha çok hadis ve sünnet temelinden hareket etmektedir. Modernist yorumlar, geleneksel ve çağdaş yaklaşımlar çevre, kadın, insan hakları, çocuk hakları, tüketim gibi konularda farklı yaklaşımlar. Bu yaklaşımların önde gelen temsilcilerinin eserlerinden hareketle mukayeseli bir şekilde tartışılıp analiz edilecektir. Önerilen Kaynaklar: Peter L. Berger, Modernleşme ve Bilinç, çev. C. Cerit, İstanbul 2000; Anthony Giddens, Modernliğin Sonuçları, çev. Ersin Şuğdil, İstanbul 1994; Alain Touraine, Modernliğin Eleştirisi, çev. Hülya Tufan, İstanbul 1994; Ernest Gellner, Postmodernizm İslam ve Us, çev. B. Peker, Ankara 1994; Bryan S. Turner, Oryantalizm Postmodernizm ve Globalizm, çev. İ. Kapaklıkaya, İstanbul 2002.

İLH 387 SOSYAL PSİKOLOJİ

2 0 2

Sosyal psikolojide araştırma yöntemleri, sosyal etki, uyma davranışı, itaat, özdeşleşme, benimseme, sosyalizasyon, tutumlar, sosyal biliş, tutum değişimi, iletişim, propaganda, grup yapısı ve dinamiği, kültür ve benlik. Dinin sosyal değişim üzerindeki etkileri. Önerilen Kaynaklar: Ali Köse, Neden İslam'ı Seçiyorlar: Müslüman Olan İngilizler Üzerine Psiko-Sosyolojik Bir İnceleme, İstanbul 2008; Nils Holm, Din Psikolojisine Giriş, İstanbul 2001.

İLH 389 DİNİ GELİŞİM VE ÖĞRENME

2 0 2

Değişik gelişim dönemlerindeki bireyler için din eğitimi uygulamalarındaki yöntemsel farklılıklarının öğretimi; gelişim, öğrenme, din ve eğitim temel kavramları, insanın gelişim dönemleri ve özellikleri, dini gelişim, farklı gelişim özelliklerine sahip bireylere yönelik din eğitiminin özellikleri konuları yer almaktadır. Önerilen Kaynaklar: Binnur Yeşil Yaprak, Gelişim ve Öğrenme, 2. Baskı, Nobel Yay., Ankara 1999., Murat Yıldız, Çocuklarda Tanrı Tasavvurunun Gelişimi, İzmir 2007, Yurdagül Mehmedoğlu, Ahlakî ve Dini Gelişim, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul 2005, Faruk Karaca, Dini Gelişim Teorileri, dem Yayınları İstanbul 2007, Muhiddin Okumuşlar, Yapılandırıcı Yaklaşım ve Din Eğitimi, Yediveren Kitap, Konya 2008.

VI. YARIYIL

BAHAR DÖNEMİ

İLH350 İSLAM HUKUKU II

4 0 4

Dersin Tanımı: İslam hukukunun, aile ve ceza hukuku gibi konularını ana hatlarıyla inceleyen bir dertir. **Dersin Amacı:** Öğrencinin İslam hukukunun terminolojisi ve belli başlı konuları hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olmasını sağlamaktır. **Dersin Kazanımları:**

Bu ders sonunda öğrenci, İslam hukukunun terminolojisi, belli başlı konuları, bu konulara ilişkin hükümler ve bunların dayandığı deliller hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olacaktır.

İLH352 İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ II

2 0 2

Dersin tanımı İslam Mezhepleri Tarihi, İslam düşüncesinde geçmişte ve günümüzde siyasi ve itikadi gayelerle vücut bulmuş “İslam düşünce ekolleri” diyebileceğimiz beşeri ve toplumsal oluşumların, doğdukları ortamı, doğuş sebeplerini, teşekkül süreçlerini, fikirlerini, mensuplarını, edebiyatını, yayıldığı bölgeleri, İslam düşüncesine katkılarını temel kaynaklarından hareketle zaman-mekan bağlamında ve fikir-hadise itibatı çerçevesinde, betimleyici metotla ve tarafsız bir gözle inceleyen bir bilim dalıdır. İslam Mezhepleri Tarihi dersinde, bu bilim dalının ilkeleri, metodu ve alanı dikkate alınmak suretiyle teşekkül etmiş siyasi-itikadi ekoller teorik olarak incelenmektedir. **Dersin içeriği/müfredatı**: Şia; Zeydiyye, İmâmiyye, İsmâiliyye; Ehl-i Sünnet; Hadis Taraftarları, Eş'arilik ve Mâtüridîlîğin doğuş sebepleri, temel görüşleri, İslam Düşüncesindeki Yerleri, Yaşayan Mezhepler; Bahâilîk, Kadîyanîlik, Dürzîlik, Nusayrîlik, Yezîdîlik, Vehhabîlik, Din anlayışında Mezhepler üstü Yaklaşımlar. **Dersin amaçları** Mezhepler Tarihi'nin tanımı, konusu, gayesi, amacı, metodu ve temel yaklaşımları kavramak, Mezhepler Tarihi ile ilgili kavramları ve bu alana dair temel kaynakları tanımak, din-mezhep ayrımı farkındalığına vararak mezheplerin dinin anlaşılma biçimi olup beşeri bir karakter arz ettiğini ve din ile özdeşleştirilemeyeceğinin farkına varmak, siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve bu farklılaşmaların kurumsallaşma süreçlerini yorumlayabilmek, mezheplerin ortaya çıkış sebepleri, tarihçeleri, temel görüşleri, başlıca kolları, yayıldığı bölgeler, etkileri ve İslam düşüncesine katkılarını anlamak, açıklamak ve çözümlenmek, tarihte yaşayıp kaybolan ya da günümüzde hala yaşayan dini fırkaları tarafsız bir bakış açısıyla yaklaşabilmek ve bu ekolleri kendi kaynaklarına dayanmak suretiyle ortaya koyabilmektir. **Öğrenci kazanımları** Öğrenci bu dersin sonucunda Mezhepler Tarihi'nin tanımı, konusu, gayesi, amacı, metodu, temel yaklaşımları kavrar. Mezhepler Tarihi ile ilgili temel kavramları, kaynakları ve mezheplerin ortaya çıkış sebeplerini çözümler. Mezhebin ortaya çıktığı dini, siyasi, sosyal yapıyı ve bu yapının tezahürlerini göz önünde bulundurarak mezhepler üzerindeki yansımaları ve bu mezheplerin zihniyet çözümlenmesini yapar. Din anlayışındaki siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve bu farklılaşmaların kurumsallaşma süreçlerini açıklar ve tahlil eder. Mezheplerin isimlendirme sorunu, ortaya çıkış sebepleri, tarihçeleri, temel görüşleri, başlıca kolları, yayıldığı bölgeler, etkileri ve İslam düşüncesine katkılarını tahlil eder. Mezheplerin kendi ana kaynaklarını tanıyarak, kendi kaynaklarına dayalı olarak tarafsız bir gözle inceler ve ortaya koyar. Mezhepler arasındaki farklılıkları tabii karşılayıp hoşgörü ile yaklaşır ve birlikte yaşama kültürüne katkıda bulunur ve farklı görüşlere karşı hoşgörüyle yaklaşır. **Öğrenme-öğretme materyalleri** Dersin konusuna göre, ders notları, mezhebi metinler, konuya dair yapılan çalışmalar, harita, Dergi ve Broşürler, Projeksiyon ile sunulmak üzere hazırlanmış slaytlar ve ilgili web sayfaları. **Yöntem ve teknikler** Mezhepler Tarihi dersi teorik bir derstir. Ancak konu içeriğine göre, seminer türü bireysel çalışmalarla konu, tartışmalı bir şekilde işlenir. Soru-cevap yöntemi ve grup tartışmaları yaptırılır. Yaşayan mezhepler konusunda, gezi-gözlem, inceleme, saha araştırması, vaka takdimi, yazılı ve görsel doküman sunumu gibi yaklaşımlardan faydalanılır. **Ölçme ve değerlendirme** Yarıyıl ve Yıllon yazılı sınavları yapılır. Ancak öğrencinin ders içi ve ders dışı bireysel faaliyetleri de göz önünde bulundurulur. Bu sebeple öğrenciden dersin içeriğine uygun bir konunun sadece hazırlaması veya hazırlayıp sınıf ortamında sunması istenebilir. Yapılan çalışmalar yönetmeliklere uygun olarak yarıyıl veya yıllonuna notuna yansıtılır.

İLH354 TASAVVUF I

2 0 2

Dersin Tanımı: Tasavvufi düşüncenin tarihsel seyrini, insan ve dine yaklaşımdaki kendine özgü yaklaşımını, kurum ve öğretilerini, İslam düşünce geleneğindeki konumunu ana hatlarıyla inceleyen bir derstir. **Dersin Amacı:** Öğrencinin tasavvufa ait terimleri, tarihsel serüvenini ve başlıca konuları hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olmasını sağlamak. **Dersin Kazanımları:** Bu ders sonunda öğrenci, Tasavvufi düşüncenin ortaya çıkışı ve gelişimi, kullandığı terminoloji, ana konuları, İslam düşüncesindeki yeri ve Ahmed Yesevi, Mevlâna, Yunus Emre, Hacı Bayram Veli ... gibi mutasavvıfların ortak öğretileri hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olacaktır. olacaktır.

İLH356 SİSTEMATİK KELAMI

2 0 2

Dersin Tanımı Kelam ilminin mesaili içinde yer alan temel konuları sistematik biçim de ele alıp tartışan bir derstir. **Dersin Amacı** İnanç esaslarıyla ilgili kapsamlı ve sistematik düşünme ve analiz yapma yeteneği kazandırmak. Temel problemlerle ilgili analiz yapma ve çözüm üretebilme yeteneği geliştirmek. **Dersin Kazanımları** Sistematik düşünme ve analiz yapma yeteneği geliştirmek. Teme problemlere ilgili bilgi düzeylerini yükseltme.

İLH358 KUR'AN OKUMA VE TECVİD VI

2 0 2

A-Yüzünden: Ezber Bölümleri- . . . **Tecvid B- Meal:** Ezber Bölümleri **C-Ezber:** . Bakara Sûresi - . Âyetler . Bakara Sûresi - . Âyetler. Âl-i İmrân Sûresi: - . Âyetler . A'râf Sûresi.- . Âyetler . Hacc Sûresi: - . Âyetler . Neml Sûresi: - . Şûrâ Sûresi: - . Cuma Sûresi: - . Âyetler . İnsan Sûresi - . Âyetler **D-Tecvid:** a- İmale, Teshil, İhtilas, Vakf, Vasıl ve İbtida Kuralları **b-Tecvid Tahfîli:** Ezber Bölümlerindeki Tecvid Kurallarının Tespiti

İLH360 İSLAM AHLAK ESASLARI VE FELSEFESİ

2 0 3

Dersin Tanımı: İslam dini ve İslam filozoflarının teorik ve pratik boyutlarıyla ahlaki kavram ve sorunlara ilişkin düşüncelerinin ele alınıp, yorumlandığı ve tartışıldığı bir derstir. **Dersin Amacı:** İslam Dini, genel olarak tüm nazari ve ameli ahlak kanunlarını bünyesinde taşıyarak, insani görevlerin her çeşidini içerir. İslam Dini bir ahlak didir. Müslümanlıkla iyi ahlak neredeyse eşanlamlı iki isim gibidir. Filozofların kabul ettiği ahlak anlayışı İslam dininde aynen vardır hatta fazlası bile vardır. İslam Ahlak Felsefesi Dersi, öğrencilerimizi bu konularda bilgilendirmeyi, böylece ahlaklı olma, iyi insan olma yönündeki insani eğilimlerin açılıp gelişmesine katkıda bulunmayı amaçlar. **Dersin Kazanımları:** Bu derste öğrenci gerek felsefi, gerekse İslami düzlemde ahlaki konularda derinlemesine bir bilgi ve geniş bir bakış açısı kazanacaktır. Sağlam ve tutarlı bilgilerle donanmış olan bireyler olarak öğrencilerin ahlaklı ve iyi bir insan olmada önemli bir adım atmış olmaları da diğer bir kazanım olarak düşünülmektedir.

VI. YARIYIL SEÇMELİ DERSLER

İLH 362 YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ

2 0 2

Dinler tarihinin önemi ve gelişmesi, din bilimleri arasındaki yeri. Batıda İslam dünyasında ve Türkiye’de dinler tarihi çalışmaları. Günümüz dini coğrafyası (yaşayan dinler hakkında genel bilgiler). Yahudilik, Hıristiyanlık İslam, Hinduizm, Budizm vb. diğer dinlerin genel tarihçesi, temel özellikleri, inanç, ibadet, dini gelenek ve bayramları. Önerilen Kaynaklar: Salime Leyla Gürkan, Yahudilik, İstanbul 2008; Lavinia-Dan Sherbok, Yahudiliğin Kısa Tarihi, çev. Bilal Baş, İstanbul 2010; Adem Özen, Yahudilik’te İbadet, İstanbul 2001; Şinasi Gündüz, Hıristiyanlık, İstanbul 2007; Şinasi Gündüz (ed.), Yaşayan Dünya Dinleri, İstanbul 2007; Nihat Durak, Süryani Ortodoks Kilisesi’nde İbadet, İstanbul 2011, Kitab-ı Mukaddes, İstanbul 1985.

İLH 364 DİNLERDE MİSYON HAREKETLERİ

2 0 2

Evensel mesaj içeren bütün dinler, dini öğretilerini diğer insanlara ya da ötekilere iletilmesini amaçlar. Budizm, Maniheizm, Hinduizm, Hristiyanlık ve İslam dini mensupları da misyon göreviyle çeşitli bölgelere giderek kendi inançlarını yaymak amacıyla seyahatlerde bulunmuşlardır. Bu bağlamda Hristiyanlık ve Maniheizm gibi dinlerin, İslam ve diğer dinlerdeki gibi tebliğ ve irtat faaliyetlerinden ayrılarak günümüzde inkültürasyon metodu diye adlandırılan misyonerlik metoduyla inançlarını yaymaya çalışmaları, karşılaştırmalı olarak anlatılacaktır. Önerilen Kaynaklar: Mustafa YİĞİTOĞLU, Türkiye’de II. Vatikan Sonrası Müslüman-Hıristiyan İlişkileri (Bayem Ajans), 2006, Abdurrahman Küçük-Günay Tümer, Dinler Tarihi, (Ocak Yayınları), Ankara, 1997, Ali İbra Gungör, Vatikan Misyon ve Diyalog, (Töre yay), Ankara, 1997, Mustafa Köylü, Dinler Arası Diyalog, İstanbul, 2001.

İLH 366 FELSEFE VE DİN İLİŞKİSİ

2 0 2

Felsefe ile ilgili temel kavramlar, felsefe ve bilim, felsefenin çalışma alanları ve sosyal bilimlerdeki rolü; Türkiye’de ve dünyadaki düşünürlerin görüşlerinin incelenmesi, felsefi perspektifin geliştirilmesi, felsefe-din ilişkisi, dinin felsefi temelleri ve birbirine katkısı. Önerilen Kaynaklar: M. Aydın, Din Felsefesi, Ankara 1994; M. Aydın, Tanrı- Ahlak İlişkisi, Ankara 1991; M. Bayraktar, Din Felsefesine Giriş, Ankara 1997; M. S. Reçber, “Realizm, Din ve Dünyevleşme”, İslamiyat, cilt 2, sayı 3, (2001); N. Taylan, Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu, İstanbul 1998; F. Uslu, İman Temellendirme Sorunu, Ankara 2004; C. S. Yaran, Kötülük ve Teodise, Ankara 1996.

İLH 368 ÇAĞDAŞ TÜRK DÜŞÜNCESİ

2 0 2

Çağdaş düşünce tarihinin temel özellikleri, önde gelen temsilcileri ve bunların görüşleri hakkında öğrencilerin bilgi edinmeleri, bilgiyi kullanabilmeleri ve değerlendirebilmeleridir. H. Ziya Ülken, Filibeli Ahmet Hilmi vs. Yunus Emre, Nesimi, Mevlana, Erzurumlu İbrahim Hakkı gibi önde gelen Türk düşünürlerinin görüşleri; Çağdaş Türk düşünce tarihi ele alınacaktır. Önerilen Kaynaklar M. M. Şerif, Çağdaş İslam Düşünürleri, İstanbul 1990, I-IV. Hayreddin Karaman, Gerçek İslam’da Birlik, İstanbul (trz) Hilmi Ziya Ülken, İslam Düşüncesi, II. baskı, İstanbul 1995. Ekber S. Ahmed, İslam’ın Keşfi - İslam Toplumu ve Tarihi, İstanbul 1994.

İLH 370 İSLAM BİLİM TARİHİ

2 0 2

İslam biliminin alanı, kaynakları, tarihsel gelişimi, temel kavramları ve problemleri hakkında bilgi verir; İslam biliminin temel akımlarını ve temsilcilerini tanıtır. İslam coğrafyasında ortaya çıkan bilim hareketi, temsilcileri ve yapıtları. Önerilen Kaynaklar: Macit Fahri, İslam Felsefesi Tarihi, çev. Kasım Turhan, İstanbul, 1992; Muhammed Abid el-Cabiri, Felsefi Mirasımız ve Biz, çev. Said Aykut, Kitabevi, İstanbul, 2000; Prof. Dr. Necip Taylan, Ana Hatlarıyla İslam Felsefesi, Ensar, İstanbul, 2006; Şenol Korkut, İbn Haldun’un es-Siyasetü’l-Medeniyye Teorisini Eleştirisi, İslam Araştırmaları Dergisi, S. 15, 2006

İLH 372 DİNLERDE MABET VE İBADETLER

2 0 2

Çerik Dünya üzerinde yaşayan dinleri ve bun dinlerin mensub olduğu kişilerin icra ettiği ibadetleri ve ibadethanelerini anlatmak Önerilen Kaynaklar:Ahmet GÜÇ, Dinlerde Mabet ve İbadetler, Mustafa YİĞİTOĞLU, Yahudilikte Tanrı'nın Yeri Semavi Mabet, Diyanet İslam Ansiklopedisi Mabet ve İbadet maddeleri.

İLH 374 FIKHİ MEZHEPLER TARİHİ

2 0 2

Hanefi, Mâlikî, Şâfiî ve Hanbelî Mezheplerinin tarihi, imamları ve talebeleri, mezheplerle ilgili literatür, mezheplerin usûl ve fikhî yaklaşımları, mezhepler arasındaki ihtilafın sebepleri ele alınmaktadır.Önerilen Kaynaklar:Hayrettin Karaman, İslam Hukuk Tarihi, İstanbul, Mehmet Akif Aydın, Türk Hukuk Tarihi, İstanbul 2005.

İLH376 ÇAĞDAŞ FIKIH METİNLERİ

2 0 2

Çağdaş dini konulara yaklaşım tarzları ve izlenen metotlar. İbadet, muamelat ve ahlak alanındaki tartışmalar: Namaz, oruç, vb. konular. Dini-siyasi güncel konular: Modern dönemde yazılmış olan fikh kitaplarında ele alınan konuların metin tahlili ve tercüme yolu ile işlenmektedir. Fikhî metinleri olarak Hanefi, Şâfiî, Mâlikî ve Hanbelî mezhepleri ile çağdaş dönem İslam hukukçularının eserleri ele alınmaktadır.Önerilen KaynaklarAbdulkarım Zaydan, al-Wajiz fi usuli al-fiqh, Baghdad : Maktabat al-Quds, 1985 Ali Hafif, Ahkam al-muamalat al-Shar'iyya, Dar al-Fikr al-Arabi, [n.d.] İslam Konferansı Örgütü, Uluslararası İslam Fikh Akademisi kararları Mahami, Subhi Mahmasani, Falsafat al-tashri' fi'l-Islam, Beirut : Dar al-Kashshaf, 1952 Zarqa, Mustafa Ahmad, al-Fiqh al-Islami fi thawbihi'l-jadid: al-madkhal al-fiqhiyyi'l-'am, Dimashq, 1967.

İLH 378 OSMANLICA TÜRKÇESİ II

2 0 2

Temel Osmanlı Türkçe dilbilgisi öğretilir. Ayrıca klasik Türk-İslam edebiyatı seçilmiş metinleri üzerinde uygulamalar yapılır. Önerilen Kaynaklar:Hayati Develi, Osmanlı Türkçesi Kılavuzu, İstanbul :Bilimevi Yayınları, 2001. Mustafa Özkan, Hatice Tören Osmanlı Türkçesi I, İstanbul 2008. Yılmaz Kurt, Osmanlı Türkçesine Giriş, Akçağ Yayınları, Ankara 2009. İsmail Parlatur, Açıklamalı Osmanlı Türkçesi Metinleri, Ekin Kitabevi, Bursa 2010.

İLH 380 VAKIFLAR TARİHİ VE HUKUKU

2 0 2

Vakfın tanımı, konusu, amacı, vakıf literatürü, vakfın rükün ve unsurları, vakfın hükümleri, hukuku açıdan vakıfların değerlendirilmesi, hukuk çalışmaları açısından katkısı.Önerilen Kaynaklar:Hamdi Döndüren, İslam Hukukuna Göre Günümüzde Vakıf Meseleleri, 1998, Erkam Yay., İstanbul, Akgündüz Ahmet, İslam Hukunda Ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi, Ankara, 1988 Türk t. Kurumu Yay., Sipahi Çataltepe, Türk-İslam Medeniyetinde Vakıflar, İstanbul, 1991, Türkiye Milli Kültür Vak. Yay.

İLH 382 ÇEVRE VE DİN

2 0 2

Başlangıçtan günümüze çevre gelişimi işlenecektir. Daha yaşanabilir fiziki ve sosyal bir dünya için çevre bilinci ve bu bilincin oluşturulmasında dinin rolü ele alınacaktır. Dinin çevre korunmasına katkısı, konuyla ilgili ayet ve hadislerle, Peygamberimizin uygulamaları. Modern insanın çevre ve tabiat/insana ait davranış ve uygulamalarının dini boyutunu irdeleme. Dinlerin insan-tabiat ilişkisiyle ilgili ilkelerini ortaya koyma. Bu bağlamda çevre sorunlarının ortaya çıkmadan önlenmesinde veya çözümlenmesinde dinlerin yapacağı/yapabileceği katkıları tartışılır.Önerilen Kaynaklar:İbrahim Özdemir, Çevre ve Din, Ankara 1997; Fritjof Capra, Batı Düşüncesinin Dönüm Noktası, çev. M. Armağan, İstanbul 1989.

İLH 384 YENİ DİNİ HAREKETLER

2 0 2

Yeni dini hareketlerin ortaya çıkış nedenleri, bu hareketlerin temel özellikleri gibi konular ayrıntılı olarak ele alınır. Batı'da ve İslam Dünyasında ortaya çıkmış yeni dini hareketler, yeni dini hareketlerin ortaya çıkış sebepleri, karakteristik özellikleri, senkretik ve eklektik dini hareketler, Satanizm, Moonculuk, New Age, Scientology, Babilik ve Bahailik, Yahova Hareketi, Krişnacılık vb. gibi gençliğimizi tehdit eden zararlı dini cereyanlar, yeni dini hareketler ele alınacak ve tanımlanacaktır.Önerilen Kaynaklar:Ekrem Sarıçioğlu, Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi, Isparta 1999; Salime Leyla Gürkan, Yahudilik, İstanbul 2008; Lavinia-Dan Sherbok, Yahudiliğin Kısa Tarihi, çev. Bilal Baş, İstanbul 2010; Adem Özen, Yahudilik'te İbadet, İstanbul 2001; Şinasi Gündüz, Hıristiyanlık, İstanbul 2007; Şinasi Gündüz (ed.), Yaşayan Dünya Dinleri, İstanbul 2007; Nihat Durak, Süryani Ortodoks Kilisesi'nde İbadet, İstanbul 2011, Kitab-ı Mukaddes, İstanbul 1985.

İLH 386 GÜNÜMÜZ TEFSİR PROBLEMLERİ

2 0 2

Kur'an'ın anlaşılması ve yorumlanması bilim dalının adı olan Tefsirin doğru ve sağlıklı bir zemine oturtulabilmesi için kendi iç dinamikleri ve problemlerinin anlaşılması gerekmektedir. Esbâb-ı nüzul, nasih-mensuh, ğaribu'l-kur'an, mecâzu'l-kur'an, müşkilu'l-kur'an, muhkem-müteşâbih gibi tefsir problemleri bu dersin konuları arasındadır. Klasik tefsir kaynakların örnek tefsir metinleri okunarak öğrencilerin tefsire aşinalığı sağlanmış olacaktır. Önerilen Kaynaklar:Şimşek, Said, Günümüz Tefsir Problemleri, Esra Yayınları, Konya 2007. Cündioğlu, Dücane, Kur'an'ı Anlamanın Anlamı, Tıbyan Yayınları, İstanbul 1995, Dereli, M. Vehbi, Kur'an Tefsirinde Yanılgı Sebepleri ve Bunlardan Korunma Yolları, Basılmamış Doktora Tezi, Selçuk Ün. Sos. Bil. Enstitüsü, Konya 2008.

İLH 388 KUR'ANDA AHLAK İLKELERİ

2 0 2

Kişi, aile ve topluma ilgili Kur'an'ın ortaya koyduğu temel ahlâkî ilkeleri ayrıntılı bir şekilde öğretmek. Kur'an'da bireye genel bakış, bireysel ahlâkî ilkelerinden iman ve ihlas; bunların zıddı olan küfür, şirk, nifâk ve riyâ, takvâ ve huşû, hamd ve şükür, dua, tefekkür, zikir, tevekkül, tevbe ve istiğfar. Kur'an'da aileye, topluma genel bakış, toplumsal ahlâkî ilkelerinden doğruluk, cömertlik ve infâk. Toplumsal ahlâkî ilkelerinden iffet, kötü alışkanlıklardan uzak durma, sabır, Kur'an'da iş ve ticarete genel bakış, malî helalinden kazanmak, Ölçü ve tartıda dürüstlük, borçluya kolaylık göstermek, malının zekâtını vermek, genel değerlendirme.Önerilen Kaynaklar:Çağrı, Mustafa, İslâm Düşüncesinde Ahlak, İstanbul: Birleşik Yay., 2000, Behiy, Muhammed, İnanç ve Amelde Kur'anî Kavramlar, trc. Ali Turgut, İstanbul 1995, Ece, Hüseyin K., İslâm'ın Temel Kavramları, İstanbul: Beyan Yay., 2000, Alper, Hülya, İmânın Psikolojik Yapısı, İstanbul 2002.

İLH 390 YAYGIN DİN EĞİTİMİ

2 0 2

Öğrencilere yaygın din eğitimi ile ilgili temel kavramları tanıtmak ve yaygın din eğitimi sahasında çalışmalar yapabilmelerini sağlamaktır. Yaygın din öğretiminin temel kavramları, Yaygın din eğitimi kurumları, camiler, Kur'an kursları, yaygın din eğitiminin temel problemleri, yaygın din eğitimi araçları olarak medya, sinema, internet ve televizyon.Önerilen Kaynaklar:Beyza Bilgin, Türkiye'de Din Eğitimi ve Liselerde Din Dersleri, Emel Matbaacılık, Ankara, 1980. Beyza Bilgin, Eğitim Bilimi ve Din Eğitimi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayını, Ankara, 1988, Halis Ayhan, Din Eğitimi ve Öğretimi, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayını, Ankara, 1985, Faruk Bayraktar, Öğrenci-Öğretmen Münasebetleri, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayını, İstanbul, 1989.

İLH392 AHLAK FELSEFESİ

2 0 2

Ahlâkın insan hayatındaki yeri ve önemi, ahlak kavramının felsefî analizi, ahlâkın din, hukuk, siyaset, iktisat gibi diğer disiplinler ile olan ilişkisi, ahlaki kavram, değer, ilke ve kuralların açıklanması. Ahlaki yaptırım, yükümlülük ve sorumluluğun tanımlanması, temellendirilmesi, intihar, ötenazi, doku-organ bankaları ve cinsellik gibi sosyal ahlak konularının analizi. Önerilen Kaynaklar: Mehmet S. Aydın, Tanrı-Ahlak İlişkisi, Ankara 1991; Bedia Akarsu, Ahlaki Öğretiler, İst. 1983; R. Billington, Ahlak Düşüncesine Giriş, İstanbul 1997; M. Fahri, İslam Ahlak Teorileri, (Çev.. M. İskenderoğlu, A. Arkan), İstanbul 2004; H. Heimsoeth, Ahlak Denen Bilmece, (Çev.. N. Uygur), İstanbul:1978; Recep Kılıç, Dini Anlamak Üzerine, İstanbul 2004; J. Nuttall, Etiğe Giriş, İst. 1997.

4.SINIF DERS İÇERİKLERİ

VII. YARIYIL

GÜZ DÖNEMİ

İLH449 BİTİRME ÖDEVİ

0 2 1

İLH451 TASAVVUF II

2 0 2

Dersin Tanımı: Ontolojik, epistemolojik ve etik yönden tasavvufî düşüncenin varlık (âlem, insan, Tanrı) anlayışını ana hatlarıyla inceleyen bir derstir.**Dersin Amacı:** Öğrencinin tasavvufun varlık anlayışı hakkında genel hatlarıyla bilgi sahibi olmasını sağlamaktır. **Dersin Kazanımları:** Bu ders sonunda öğrenci, Tasavvufî düşüncenin varlık anlayışı, vahdet-i vücud, insânî kamîl, hakikat-ı Muhammedî, vahdet-i şühud, seyr-i sülûk gibi konularına ilişkin genel hatlarıyla bilgi sahibi olacaktır.

İLH453 KUR'AN OKUMA VE TECVİD VII

2 0 2

A-Yüzünden: Ezber Bölümleri **B- Meal:** Ezber Bölümleri **C-Ezber:** - Mâide Süresi,-Âyetler - Hucurat Süresi (Tamamı) - Rahman Süresi (Tamamı) - Vâkıa Süresi (Tamamı) **D-Tecvid:** a-Tecvid Tahlili (Ezber Bölümlerindeki Te Kurallarının Tespiti) **b-** Lahn ve Hükümleri **c-** İmam Âsım'ın Diğer Kıraat imamlarıyla İttifak ettikleri Hususlar **d-**İmam Âsım'ın Diğer Kıraat imamlarıyla İhtilaf ettikleri Hususlar **e-**Hafs'ın Rivayetine Göre bir vecihle Okunan yerler **f-** Hafs'ın Rivayetine Göre iki vecihle Okunan yerler **g-** Hafs'ın Rivayetine Göre üç vecihle Okunan yerler

İLH455 İSLAM FELSEFESİ TARİHİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Felsefe Tarihinin özel bir bölümü olarak İslam Felsefesi Tarihinin kavram, konu ve kaynaklarının temel kaynaklardan hareketle analiz edildiği ve bilgi verilen bir derstir. **Dersin Amacı:** İslam dünyasında üretilen felsefi düşüncelerin kavram, konu ve kaynakları hakkında bilgi vermek ve öğrencileri İslam felsefesinin alanı, kapsamı ve genel felsefe içindeki yeri ve değeri hakkında aydınlatmak; bu yolla öğrencilerin İslam felsefesinin temel problemlerini daha kolay kavramaları için bir zemin hazırlamaktır. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi almakla, öğrenci İslam dünyasında üretilen felsefi düşüncelere ilişkin kapsamlı ve tutarlı bir bakış açısı kazanacağı gibi, kendi düşünce birikimleri yanında farklı düşünce birikimlerini de değerlendirme, yorumlama ve tartışma imkanı ve becerisini kazanacaktır.

İLH457 DİN FELSEFESİ I

2 0 2

Dersin Tanımı: Din ve felsefenin genel olarak mahiyeti. Teistik dinlerin temel iddialarının felsefi açıdan tahlil ve değerlendirilmesi. İman-bilgi ilişkisi, Tanrı'nın varlığının leh ve aleyhindeki kanıtlar. Din dili, dinî sembolizm, din-ahlak, din-sanat, din-bilim ilişkisi vs. konular işlenecektir. **Dersin Amacı:** Genel olarak din ve Tanrı inancının mahiyeti, teistik dinlerin temel iddialarının felsefi içeriklerinin güç ve değeri, dinin insan ve toplum hayatındaki anlam ve önemi ve özellikle dinî ve teolojik öğretilerin felsefi dayanaklarının anlaşılacağı ve açıklanması konusunda nitelikli felsefi bir zemin oluşturmak. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi almakla, din ve teolojinin ne olduğu konusunda kapsamlı ve tutarlı bir bakış açısı kazanacağı gibi, dinî ve teolojik öğretilerin genel olarak metafizik in insan ve toplum hayatındaki yer ve önemi konusunda da belli bir bakış açısı kazanacaktır. Bu birikim ona dinî ve teolojik tefekkürü yorumlama da önemli bir imkan ve beceri kazandıracaktır.

İLH459 DİNLER TARİHİ-I

2 0 2

Dersin Tanımı: Dinler Tarihi dersinin bu bölümünü alan öğrenciye öncelikle dinler tarihinin diğer bilim dallarından farklılığını ortaya koyan bakış açısı, yöntemi ve alt dalları verildikten sonra yerel ve millî dinler herhangi bir polemik veya apolojetik duruma düşmeden tarafsız bir biçimde tasvir edilir. **Dersin Amacı:** Dinler Tarihi derslerinde öğrenciye tarafsız ve descriptif bakış yeteneği ve tecrübesi kazandırmak amaçlanır. **Dersin Kazanımları:** Bu dönemde öğrenci günümüze kadar ortaya çıkmış olan, inanılan olsun veya olmasın bütün yerel ve millî dinleri tanıma imkanı bulur.

İLH461 DİN HİZMETLERİNDE REHBERLİK VE İLETİŞİM

2 0 2

Dersin Tanımı Bu derste din hizmetlerinde iletişim ve rehberliğin önemi, iletişim ve rehberlik süreçlerinin özellikleri, bu iletişim ve rehberlik süreçlerinde göz önünde bulundurulması gereken ilkeler, iletişim ve rehberlik teknikleri vb. konular ele alınmaktadır. **Dersin Amacı** Bu dersle, öğrencilerin din hizmetlerinde iletişim ve rehberliğin önemi, iletişim ve rehberlik süreçlerinin özellikleri, ilkeleri, iletişim ve rehberlik teknikleri vb. konularda bilgi ve beceri sahibi olmaları amaçlanmaktadır. **Dersin Kazanımları:** Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci; Din hizmetlerinde iletişim ve rehberliğin önemini açıklayabilir. Dini iletişim sürecinin öğelerini ve söz konusu öğelerin özelliklerini, bir biriyle ilişkilerini açıklayabilir. Dini iletişim ve rehberlik sürecinde eğitimcinin görev ve sorumluluklarını açıklayabilir. Dini iletişim ve rehberlik sürecinde bireyi (muhatapları) tanımanın önemini, tanıma yollarını, tekniklerini açıklayabilir. Dini iletişim sürecinde görülebilecek iletişim engelleri ve iletişim çatışmalarının nedenlerini açıklayabilir. Dini iletişim ve rehberlik süreçlerinin ilkelerini açıklayabilir. Dini iletişim ve rehberlik süreçlerinde yararlanılabilecek iletişim ve rehberlik tekniklerinin olumlu ve sınırlı yönlerini açıklayabilir. Dini iletişim ve rehberlik süreçlerinde gerçekleştirilen etkinliklerin ilkelerine uygunluğunu değerlendirebilir. **Dersin İçeriği** İletişimin ve rehberlikle ilgili temel kavramlar, Din hizmetlerinde iletişim ve rehberliğin yeri, Dini iletişim sürecinin öğeleri, Dini iletişim ve rehberlik sürecinde din eğitimcisinin rol ve görevleri, Dini iletişim ve rehberlik sürecinde muhataplar ve özellikleri, Dini iletişim ve rehberlik sürecinde muhatapları tanımanın önemi, tanıma teknikleri, Dini iletişim sürecinde iletişim engelleri ve çatışmalarının nedenleri, Dini iletişim ve rehberlik süreçlerinin ilkeleri, Dini iletişim ve rehberlik süreçlerinde yararlanılabilecek iletişim ve rehberlik teknikleri, Dini iletişim ve rehberlik etkinlikleri ve bu etkinliklerin değerlendirilmesi.

VII. YARIYIL SECMELİ DERSLER

İLH 463 DİNLER ARASI İLİŞKİLER

2 0 2

Dinler arası karşılaştırmalı çalışmaların önemi. Kültürlerarası ve çok kültürlü eğitim. Kültürler, dinler ve medeniyetler arası diyalog. Dinler arası karşılaşmalarda kapsayıcı, dışlayıcı ve çoğulcu yaklaşımlar. Dinler arası din ve ahlak öğretiminin imkan ve sınırlılıkları. Dinler arası din ve ahlak öğretiminin uzlaşma ve bir arada yaşama kültürünün oluşmasına ve gelişmesine katkıları. Çeşitli ülkelerde din ve ahlak öğretimi uygulamaları. Çok kültürlü din ve ahlak öğretimi yaklaşım ve uygulamaları. **Önerilen Kaynaklar:** Baki Adam, Yahudilik ve Hıristiyanlık Açısından Diğer Dinler, İstanbul 2002; Bernard Lewis, İslam Dünyasında Yahudiler, çev.: B. Sina Şener, Ankara 1996; İslam ve Öteki, Editör: Cafer Sadık Yaran., İstanbul 2001; Maurice Borrmanns, Müslümanlarla Hıristiyanlar Arasında Diyaloga Yönelişler, Çev.: Mehmet Ümit, İstanbul 1988.

İLH 465 ÇAĞDAS İSLAM AKIMLARI

2 0 2

İslam dünyasında ortaya çıkan yeni zihniyet ve yaklaşımlar; islah, teccid, İslamcılık, Ceditçilik, İslam modernizmi vb. kavramların tahlili ve İslam tarihinde ortaya çıkmış klasik ihya hareketleriyle ilişkileri; Türkiye'de İslamcılık ve Kafkasya'da Ceditçilik cereyanlarının doğuşu ve temsilcileri; Mısır, Pakistan, Hindistan, Güneydoğu Asya ve İran'da ortaya çıkan çağdaş dini hareket ve akımlar ile çağdaş İslam düşünürlerinin tanıtılması, klasik İslam mezhepleriyle ilişkileri. **Önerilen Kaynaklar:** Nilüfer Göle, İslam ve Modernlik Üzerine Melez Desenler, İstanbul 2000; Mümtazer Türköne, Siyasî İdeoloji Olarak İslamcılığın Doğuşu, İstanbul 1991; Şaban Sitembölükbaşı, Türkiye'de İslam'ın Yeniden İnkişafı (1950-1960), İstanbul 1995; Ethem Ruhi Fiğlalı, Türkiye'de Alevilik - Bektaşilik, İstanbul 1990; Sönmez Kutlu, Din Anlayışında Farklılaşmalar, Türkiye'de Alevilik-Bektaşilik, Ankara 2003; İlyas Üzüm, Şerif Mardin, 'Türk Tarihinde Nakşibendi Tarikatı', Çağdaş Türkiye'de İslam, İstanbul 1993.

İLH 467 FELSEFENİN TEMEL PROBLEMLERİ

2 0 2

Felsefi düşüncesinin temel özellikleri nelerdir, felsefenin temel problemleri nelerdir, felsefe-din ve felsefe-bilim ilişkisi, Felsefenin temel ilgi alanlarında ortaya çıkan tartışma konularını ve felsefi düşüncesinin özelliklerini incelemek. **Önerilen Kaynaklar:** Ali Osman Gündoğan, Felsefeye Giriş, Dem, İstanbul, 2011; Cafer Sadık Yaran, Klasik ve Çağdaş Metinlerle Din Felsefesi, Etüt, Samsun, 1997; Prof. Dr. Mehmet Bayraktar, Din Felsefesine Giriş, Fecr, Ankara, 2005; Michael E. Peterson-Raymond J. Vanarragon (ed.), Contemporary Debates in Philosophy of Religion, Blackwell, UK, 2004; Richard Dawkins, Tanrı Yanılgısı, çev. Tunç Tuncay Bilgin Kalisto, Kuzey, 2008

İLH 469 İSLAM SİYASET DÜŞÜNCESİNİN KAYNAKLARI

2 0 2

İslam siyaset düşüncesinin tarihsel evrimi ve kaynakları tahlil edilecektir. Bu amaçla, Hazret-i Peygamber döneminde günümüze İslam siyaset düşüncesinin hangi esaslar çerçevesinde oluştuğu, bu süreçte hangi kaynaklara atıf yapıldığı tartışılacaktır. Klasik dönem ile birlikte çağdaş İslam siyaset düşüncesi de bu açıdan işlenecek konulardan birisi olacaktır. **Önerilen Kaynaklar:** İonna Kuçuradı, İnsan Haklarının Felsefi Temelleri, Ankara 1996; Elizabeth Özdalga ve Sune Persson, Sivil Toplum, Demokrasi ve İslam Dünyası., Çev.. Ahmet Fethi, İstanbul 1999; Thomas Paine, İnsan Hakları, Çev.. Mehmet Osman Dostel, İstanbul 1988; Ali Rıza Temel, İslam'da ve Batıda İnsan Hakları ve Hürriyetleri, İstanbul 1993; Şeref. Ünal, Temel Hak ve Özgürlükler ve İnsan Hakları Hukuku, Ankara 1997.

İLH 471 HALKLA İLİŞKİLER

2 0 2

Halkla ilişkilerde önemli olan iletişimin tanımı; iletişim modeli, iletişim unsurları ve özellikleri, etkili dinleme ve geri bildirim, Halkla ilişkileri engelleyen etkenler (kaynak, kanal, alıcı, vb.), iletişimi kolaylaştıran etkenler, duyguların iletişimde rolü ve kullanılması, iletişimde çatışma ve önlenmesi, öğrenci, öğretmen, veli iletişiminde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar, etkili iletişim uygulamaları. **Önerilen Kaynaklar:** Firdevs Güneş, Yetişkin Halk Eğitimi, Ankara 1996; Yücel Ertekin, Halkla İlişkiler, Ankara 1986; Austin Claire, Başarılı Halkla İlişkiler, çev.: Ebru Oral, İstanbul 1997; Aydemir Oktay, Ayla Okay, Halkla İlişkiler ve Medya, İstanbul 2002; İlker Bıçakçı, İletişim ve Halkla İlişkiler, Ankara 2000.

İLH 473 AHLAK VE DEĞERLER EĞİTİMİ

2 0 2

Ahlak ve değer tanımları, değerlere farklı disiplinler açısından bakış, geleneksel ve modern toplumlarda değerler, değerlerin içselleştirilmesi süreci: Aile, okul, toplum, iş hayatı ve sivil toplum örgütlerinde ahlak ve değerler eğitimi. Değer ve ahlak eğitiminde yaklaşımlar. Okul kültüründe ahlaki değerler, müfredat ve değerler eğitimi. Doğruluk, hoşgörü, adalet, yardımseverlik vb. geleneksel değerlerimiz. Ahlak öğretiminin temelleri, ahlak öğretim yöntemleri, ahlak ve din ilişkisi, ahlak öğretimi ve din öğretimi ilişkisi konuları, okullarda değer eğitiminin nasıl yapılacağı yer almaktadır. **Önerilen Kaynaklar:** Recep Kılıç, Ahlakın Dini Temelleri, Ank.1996; Macit Fahri, İslam Ahlak Felsefeleri, çev. A. Arkan, M. İskenderoğlu, İst.2004

İLH 475 MUKAYESELİ İSLAM HUKUKU

2 0 2

İslam hukuku konularında farklı görüşler ve beşeri hukuk ve İslam hukuku konularının karşılaştırması. Mukayeseli hukuk metod ve verilerinden de istifade ederek İslam hukuk mezhepleri arasındaki bazı görüş ayrılıklarını karşılaştırmalı olarak incelemek. Kamu hukuku-özel hukuk ayrımı, aile hukukundan mukayeseli hukuk örnekleri, aile hukukundan mukayeseli hukuk örnekleri, miras hukukundan mukayeseli hukuk örnekleri. **Önerilen Kaynaklar:** Karaman, Hayrettin, Mukayeseli İslam Hukuku, İstanbul 1986, Muhammed Ebu Zehra, İslam Hukukunda Suç ve Ceza, I-II, trans. by İbrahim Tüfekçi, İstanbul 1994. Yaman, Ahmet, İslam Aile Hukuku, Konya 2002, Özsunay, Ergün, Karşılaştırmalı Hukuka Giriş, İstanbul, 1976 Watson, Alan, Legal Transplants: An Approach to Comparative Law, University of Georgia Press, 1993.

İLH 477 GÜNÜMÜZ FIKIH PROBLEMLERİ

2 0 2

Güncel dini konulara yaklaşım tarzları ve izlenen metotlar. İbadet, muamelat ve ahlak alanındaki tartışmalar: Namaz, oruç, vb. konular. Dini-siyasi güncel konular: Laiklik, demokrasi vb. konular. **Önerilen Kaynaklar:** Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Kararları Erdoğan, Mehmet, İslam Hukukunda Ahkâmın Değişmesi, V. Baskı, İstanbul 2007. İFAV, İslam İlmihali, İstanbul 2007. Karaman, Hayrettin, Günlük Hayatımızda Haramlar ve Helaller, İstanbul 2008. Karaman, Hayrettin, İslam'ın Işığında Günümüz Meseleleri I-III, İstanbul 1988, 1992.

İLH 479 TÜRKİYE'DE DİN EĞİTİMİNİN SORUNLARI **2 0 2**

Eğitim bilimindeki kuramsal değişimler ve din eğitimi ilişkisinin analiz edildiği bu derste; Eğitimdeki yeni anlayış ve uygulamalar, bu anlayış ve uygulamaların din eğitimi bilimine etkisi, din eğitiminde çoğulculuk ve kültürel farklılıklar, din eğitiminde yapılandırmacı yaklaşım konuları işlenecektir. **Önerilen Kaynaklar:** Kerim Yavuz, Günümüzde Din Eğitimi, Adana-1998; Selahaddin Parlador, Din Eğitimi Bilimine Giriş, İzmir 1996., Avrupa Eğitim Tarihi, Ankara 1972; Yahya Akyüz, Türk Eğitim Tarihi, İstanbul 1993

İLH481 TARİH FELSEFESİ **2 0 2**

Tarihin tanımı, ortaya çıkışı, kaynakları, tarih yazıcılığı, tarihe yardımcı ilimler, İslâm tarihinin yazılı ve çizili kaynakları ile sözlü rivayetler. Tarih telakkileri, teokratik tarih telakkisi, materyalist tarih telakkisi, pozitivist tarih telakkisi, idealist tarih telakkisi, empressionist tarih telakkisi, hümanist tarih telakkisi, İslam dünyasında tarih telakkileri. **Önerilen Kaynaklar:** Şahin Uçar, Tarih Felsefesi Yazıları, İstanbul 1997. Doğan Özlem, Tarih Felsefesi, İzmir 1981 Zeki Velidi Togan, Tarihte Usul, İstanbul 1981. Mübahat S. Kütükoğlu, Tarih Araştırmalarında Usul, İstanbul 1998; İbn Haldun, Mukaddime, trc. Süleyman Uludağ; Kubilay Aysevener-E.Müge Barutcan, Tarih Felsefesi, İstanbul 2003; March Bloch, Tarihin Savunusu Ya Da Tarihcilik Mesleği, Ankara 1985; Edward Hallett Carr, Tarih Nedir?, İstanbul 2003.

İLH 483 KUR'AN'A ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR **2 0 2**

Kur'an'ın anlaşılmasına ve yorumlanmasına güncel yaklaşımların teorik olarak incelenmesi ve pratik olarak da ilgili eserlerden okunması dersin içeriğini oluşturmaktadır. Çağdaş Tefsir Ekolü (Ahmet Han ve Tesirleri), İctimai Tefsir Ekolleri, Bilimsel Tefsir Ekolü, Edebi Tefsir Ekolü, Konulu Tefsir Ekolü, Aksiyon ve Dava Ekolü, Sünnetin Kur'an Tefsirindeki Yeri, Kur'an'a Tarihsel yaklaşım, Reankarnasyon, Garanih Hadisesi, Semantik, Hermenuetik Yaklaşım, Çok kadınlı evlenme, Kur'an'da Nesh. **Önerilen Kaynaklar:** İsmail Albayrak, Klasik Modernizmde Kur'an'a Yaklaşımlar J.J.G. Jansen, Kur'an'a Bilimsel Filolojik Pratik Yaklaşımlar (çev. Halilrahman Açar) J.M.S. Baljon, Kur'an Yorumunda Çağdaş Yönelimler (çev. Ş.Ali Düzgün) KURAV Kur'an'ı Anlamada Tarihsellik Sorunu.

İLH 485 KUR'AN TERCÜMESİ YÖNTEMLERİ **2 0 2**

Tercüme bilimi, tercüme kuramları, Araçadaki temel cümle yapıları ve onları çeviri teknikleri, mevcut tercüme yöntemlerinin yeni yapılacak Kur'an tercümelerine uygulanması. Kur'an'ı anlamada dikkat edilmesi gereken bazı temel ilkeler söz konusudur. Kur'an'ın dil özellikleri, Kur'an'ın nazil olduğu toplumun sosyo-kültürel şartları, Kur'an ayetlerinin kendi iç bütünlüğü içerisinde anlaşılması gibi hususlar ayrıntılı bir şekilde değerlendirilecektir. **Önerilen Kaynaklar:** DİB-DEÜİF, Kuran Mealleri Sempozyumu (tebliğler) Düccane CÜNDİOĞLU, Kuran Çevirilerinin Dünyası Faruk GÜRBÜZ, Tercüme Problemleri ve Mealler, Hidayet AYDAR, Kuran'ın Tercümesi Meselesi Murat SÜLÜN, Türk Toplumunun Kuran-ı Kerim Kültürü.

İLH 487 SEÇME HADİS METİNLERİ **2 0 2**

Sünnet ve hadis kavramları, râvilerde adalet ve zabt şartı, hadis rivayeti ve şartları, hadislerin sıhhatine ve konusuna sınıflandırılması, temel hadis kitapları ve hadis ilmi ile ilgili literatür ele alınmaktadır. Hz. Peygamber'in (s.a.) söz, fiil ve takrirlerinin öğrenilmesi amacıyla Kütüb-i Sitte kapsamında yer alan hadis kitaplarından seçilen bölümler tercüme ve metin tahlili yoluyla ele alınmaktadır. **Önerilen Kaynaklar:** Buhari, Sahih-i Buhari, İstanbul 1981. Zebidi, Zeynuddin Ahmed Abdülâtilaf, Muhtasarul-Buhari, Beyrut 1999. Muhammed b. İsmail el-Buhari, el-Edebü'l-Müfred, İstanbul 1981. İbn Hacer, Ahmed b. Ali b. Hacer el-Askalani, Fethü'l-Bari, Kahire 1986. Ayni, Bedrüddin, Umdetü'l-Kari, Beyrut ts. Ahmed Naim, Kamil Miras, Tecrid-i Sarih Terceme ve Şerhi, Ankara 1985.

İLH 489 GÜNÜMÜZ KELAM PROBLEMLERİ **2 0 2**

Uluhiyet etrafındaki tartışmalar, fırka, sünnet-bid'at kavramları, örnek kelimeler, semiyat bahisleri işlenecektir. **Önerilen Kaynaklar:** Günümüz İnanç Problemleri Sempozyumu, Erzurum 2000; Arif Aslan, İman Esasları Açısından Reenkarnasyon, İstanbul 1999; Ahmet Güç, Şeytana Tapınmanın Yeni Adı: Satanizm, İstanbul 1999; Arif Arslan, Doğu ve Batı Kaynaklarına Göre Cinler, İstanbul 1999; Aydın Topaloğlu, Teizm ya da Ateizm/Tanrıtanımazlığın Felsefi Boyutları, İstanbul 2001.

İLH 491 İSLAM KURUMLAR TARİHİ **2 0 2**

İslam medeniyetinin doğuşu ve kaynaklarından başlamak suretiyle, ilk dönem, dört halife, Emeviler, Abbasiler, Fatımiler, Büyük Selçuklu Devleti, Osmanlı Devleti gibi İslam-Türk devletleri döneminde İslam medeniyeti ve kurumları ele alınır. Hz. Peygamberin eğitici yönü, Klasik İslam yer kurumları, Modern Eğitim kurumlarında Din eğitimi, Mesleki din eğitimi İslam Eğitimcileri ile ilgili bazı görüşler. **Önerilen Kaynaklar:** Ahmet Çelebi, İslam'da Eğitim-Öğretim Tarihi, İstanbul 1998; Ziya Kazıcı, Ana Hatlarıyla İslam Eğitim Tarihi, İstanbul 1993; Osman Nuri Ergin, Türk Maarif Tarihi, İstanbul 1977; Kemal Ayaç, Avrupa Eğitim Tarihi, Ankara 1972; Yahya Akyüz, Türk Eğitim Tarihi, İstanbul 1993

İLH493 KLASİK TEFSİR METİNLERİ **2 0 2**

Değişik tefsir eserlerinden 78-114 surelerin okutulması. **Önerilen Kaynaklar:** Mukâtil b. Suleymân, Tefsîru Mukâtil; Ferrâ, Ma'âni'l-kur'an, Kahire 1955; Taberî, Câmi'u'l-beyân 'an te'vîli âyi'l-kur'an, Mısır 1321; Bağavî, Ma'alim't-tenzil, yy. 1269; Zemahşerî, el-Keşşâf 'an hakâ'iki't-tenzil ..., Mısır 1318; Râzî, Mefâtihu'l-ğayb, Mısır 1324; İbn Kesîr, Tefsîru'l-kur'âni'l-'azîm, Beyrut 1987; Suyûtî, Mahallî, Tefsîru'l-celâleyn, Mısır 1308; Kurtubî, el-Câmi' li ahkâmi'l-kur'an, Beyrut 1967; Beydâvî, Envârü't-tenzil ve esrârü't-te'vil, İstanbul 1296

VIII. YARIYIL

BAHAR DÖNEMİ

İLH450 BİTİRME ÖDEVİ **0 2 1**

İLH452 KUR'AN OKUMA VE TECVİD VIII **2 0 2**

GENEL MÜFREDAT KUR'AN ÖĞRETİMİ -HÂFİZLİK- İmamlık ve müezzinlik uygulamaları A-Takrir:- KUR'AN ÖĞRETİMİ Kur'an öğretimi yöntem ve teknikleri Kur'an öğretimi karşılığında ücret meselesi Ölülere Kur'an Ücretle Kur'an okuma- HÂFİZLİK Hafızlığın Özendirilmesi Hafızlık Yapma Usulü Ezberleme Teknikleri Ezberleri Muhafaza Etme Yolları Hatim indirme usulü ve duası Hatimle teravih namazı Mukâbele **B-Yüzünden:** - İmamlık ve müezzinlik uygulamaları: Ezan, Kamet, Tekbir, Tehlil ve Tesbihatlar - KUR'AN KÜLTÜRÜ OLUŞTURMAK İÇİN SEÇME AYETLER: **C- Meal:** Yüzünden Okunacak Bölümler **D-Ezber:** Yüzünden Okunacak Ayetlerden toplan sayfadan aşağı olmayacak şekilde her bir öğrencinin kendi tercihi ile seçtiği sure veya ayetler **E-Tecvid:** Yüzünden Okunacak Bölümlerin Tecvid Tahilleri **G- Uygulama:** a- Derslerin bir kısmı hocanın koordinatörlüğünde ve nezaretinde öğrenciler tarafından icra edilecektir. Uygulama şöyle olacaktır: Hoca gönüllüler öncelikli olmak üzere talebelerden birini derste hocalık yapmak üzere görevlendirecek. - dakikalığına inisiyatif öğrenciyi bırakacak. Görevli öğrenci belli bir süre dersi yürüttükten sonra hoca öğrencinin hocalığını tartışmaya açacak, değerlendirmek için diğer öğrencilerin görüşlerine başvuracak. Yapılan değerlendirmeler konusunda hocalık yapan öğrencinin görüşleri alınacak, en sonunda hoca son değerlendirmeyi yapıp ve gerekli tavsiyeler de bulunduktan sonra teşekkür ederek başka bir öğrenciyi hocalık yapmak üzere görevlendirecek. Birinci öğrenci hakkında yapılan işlemler ikinci ve diğer öğrencilerde de uygulanacak. Böylece potansiyel Kur'an hocası durumunda olan öğrencilerin mesleki becerileri güçlendirilmiş olacaktır. **b-**Bazı dersler mesjid veya cami gibi yerlerde yapılarak, erkek öğrencilere uygulamalı imamlık ve müezzinlik yaptırılacaktır. **NOT:** Bu dönemdeki müfredatın amacı;Mezun olduktan sonra ya Kur'an Kursu Öğreticiliği ya da erkeklerden imam veya müezzin olarak görev yapacak olan öğrencilerin, Kur'an öğretimine pratik olarak hazırlanmalarını sağlamak, Hafızlık yapmaya teşvik etmek, hafızlık yapma yöntem ve tekniklerini kavratmak,Cami içerisindeki imamlık ve müezzinliğin gereği uygulayacakları ezan, kamet tesbih, tehlil ve tesbihatlarla ilgili pratik yaptırmak, Özel olarak seçilmiş bazı sure ve ayetleri lafız ve mana ağırlıklı öğretmek, İlahiyat Fakültesinden mezun olan bir öğrencinin, Kur'an da bahsedilen konular hakkında genel kültür sahibi olmasını sağlamaktır.

İLH454 HİTABET VE MESLEKİ UYGULAMA **2 0 2**

Dersin Tanımı: Bu derste hitabet türleri, özellikleri, ilkeleri vb. konular ele alınmakta, öğrencilere hitabet çeşitlerine ilişkin planlama, uygulama ve değerlendirme çalışmaları yaptırılmaktadır.**Dersin Amacı:**Bu dersle, öğrencilerin hitabet türleri, özellikleri, ilkeleri, hitabet süreçleri (hazırlık- uygulama- değerlendirme) vb. konularda bilgi ve beceri sahibi olmaları amaçlanmaktadır.**Dersin Kazanımları:**Bu dersi başarıyla tamamlayan öğrenci, hitabetle ilgili temel kavramları açıklayabilir; hitabet çeşitlerini ve özellikleri açıklayabilir; dini hitabet çeşitlerini ve özelliklerini açıklayabilir; hutbe hazırlama ve sunma çalışmaları yapabilir; vaaz hazırlama ve sunma çalışmaları yapabilir; hutbe ve vaazların ilkelerine uygunluğunu değerlendirebilir; derse hazırlık, sunma, değerlendirme çalışmaları yapabilir,önemli gün ve gecelerdeki dini hitabet uygulamalarını yapabilir; çeşitli dini törenlerdeki din hizmetlerini ve dualarını yapabilir.**Dersin İçeriği (Müfredat):**Hitabetle ilgili temel kavramlar, Hitabet çeşitleri ve özellikleri, Hatibin özellikleri ve hatibin başarısını etkileyen faktörler, Dini hitabet ve çeşitleri: Dini hitabet çeşidi olarak Hutbe (hazırlık, uygulama ve değerlendirme çalışmaları), Dini hitabet çeşidi olarak vaaz: (hazırlık, uygulama ve değerlendirme çalışmaları), Derse hazırlık, uygulama ve değerlendirme çalışmaları, Önemli gün ve gecelerde yapılabilecek konuşmalar

ve dualar (hatim, mevlit) Özel gün konuşmaları (nişan, nikâh, çocuklara ad koyma, sünnet), Özel gün konuşmaları (açılış, mezuniyet, asker uğurlama, hacı uğurlama vb.) Cenaze ile ilgili hizmetler, İmamlık ve müezzinlikle ilgili temel konular.

İLH456 İSLAM FELSEFESİ TARİHİ II

2 0 2

Dersin Tanımı:İslam Felsefesi Tarihi içerisinde ortaya çıkan başlıca ekoller ve bunlara mensup filozofların felsefe eğitim-öğretiminin gereklerine göre ele alınıp incelendiği bir derstir.**Dersin Amacı:**İslam dünyasında üretilen felsefi düşüncelerin anlatımını, eleştiri ve açıklamasını yapmak, bu yolla öğrencilerin özgüvenlerinin gelişmesine katkı sağlamak ve onların temel problemleri kavrama ve çözüm yolu bulmalarına kılavuzluk etmek. **Dersin Kazanımları:**Bu dersi almakla, öğrenci İslam dünyasında üretilen felsefi düşüncelere ilişkin kapsamlı ve tutarlı bir bakış açısına kazanacağı gibi, kendi düşünce birikimlerini yanında farklı düşünce birikimlerini de değerlendirmeye, yorumlamaya ve tartışma imkanı ve becerisini kazanacaktır.

İLH458 DİN FELSEFESİ II

2 0 2

Sıfatlar ve Tanrı-âlem ilişkisi, deizm, panteizm ve panenteizm, ateizm, kötülük problemi ve ateizm, ateizmin dayandığı temeller, ölüm ve sonrası, ölümsüzlük, haşr, din ve bilim, din, sanat ve ahlak. **Dersin Amacı:**Genel olarak din ve Tanrı inancının mahiyeti, teistik dinlerin temel iddialarının felsefi içeriklerinin güç ve değeri, dinin insan ve toplum hayatındaki anlam ve önemi ve özellikle dini ve teolojik öğretilerin felsefi dayanaklarının anlaşılıp açıklanması konusunda nitelikli felsefi bir zemin oluşturmak. **Dersin Kazanımları:**Bu dersi almakla, din ve teolojinin ne olduğu konusunda kapsamlı ve tutarlı bir bakış açısı kazanacağı gibi, dini ve teolojik öğretilerin genel olarak metafizik'in insan ve toplum hayatındaki yer ve önemi konusunda da belli bir bakış açısı kazanacaktır. Bu birikim ona dini ve teolojik tefekkürü yorumlama da önemli bir imkan ve beceri kazandıracaktır.

İLH460 DİNLER TARİHİ-II

2 0 2

Dersin Tanımı: Dinler Tarihi dersinin birinci dönemine bağlı olarak bu bölümde öğrencilere Budizm, Sihizm, Zerdüştlük, Yahudilik, Hıristiyanlık ve günümüz dini akımlarını herhangi bir reddiye ve eleştiri durumuna düşmeden tarafsız bir biçimde tasvir edilir.**Dersin Amacı:**Bu derste öğrenci evrensel dinlerin temel özellikleri ile birlikte inanç, ibadet ve diğer kültürel elemanlarını öğrenir.**Dersin Kazanımları:**Bu derste öğrenci evrensel dinleri tarihleri ile birlikte günümüze kadar geçirdiği süreci tanıma ve anlama imkanı bulur.

VIII. YARIYIL SECMELİ DERSLER

İLH 462 DİNLER ARASI DİYALOG

2 0 2

Dinin anlam ve önemi öğretilir. Dinin kültürün bir ögesi olduğu vurgulanır. Sonra, batı ve İslam dünyasında dinler arası ilişki kavramı üzerinde durulur. Ayrıca konunun tarihi süreci ele alınır.**Önerilen Kaynaklar** Mustafa YİĞİTOĞLU, Türkiye'de II. Vatikan Sonrası Müslüman-Hıristiyan İlişkileri (Bayem Ajans), 2006, Ekrem Sarıkcıoğlu, Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi, (Fakülte Kitabevi), Isparta, 2002, Abdurrahman Küçük-Günay Tümer, Dinler Tarihi, (Ocak Yayınları), Ankara, 1997, Ali İsra Güngör, Vatikan Misyon ve Diyalog, (Töre yay), Ankara, 1997, Mustafa Köylü, Dinler Arası Diyalog, İstanbul, 2001.

İLH 464 TÜRKİYE'DE MİSYONERLİK HAREKETLERİ

2 0 2

Evrensel mesaj içeren bütün dinler, dini öğretilerini diğer insanlara ya da ötekilere iletmesini amaçlar. Nitekim Budizm, Maniheizm, Hinduizm, Hıristiyanlık ve İslam dini mensupları da misyon göreviyle çeşitli bölgelere giderek kendi inançlarını yaymak amacıyla seyahatlerde bulunmuşlardır. Bu bağlamda Türkiye'de Hıristiyanlık ve Maniheizm gibi dinlerin tebliğ ve irşat faaliyetlerinden ayrılarak günümüzde inkültürasyon metodu diye adlandırılan misyonerlik metoduyla inançlarını yaymaya çalışmaları, karşılaştırmalı olarak anlatılacaktır.**Önerilen Kaynaklar:**Ali İsra Güngör, Vatikan Misyon ve Diyalog, (Töre yay), Ankara, 1997, Mustafa Köylü, Dinler Arası Diyalog, İstanbul, 2001.

İLH 466 FELSEFE VE HUKUK

2 0 2

Hukuk-felsefe-bilim arasındaki kavramsal ilişkilerin analizi, hukuk felsefesinin konusu, tabii (doğal) hukuk teorisi ve biçimci hukuk anlayışı, tabii hukuk-müsbet hukuk ilişkisi, tabii hukukun belirlenmesi ve a priori niteliği, tabii hukuk teorisinin modern epistemoloji açısından değerlendirilmesi, Grotius, Hobbes, Rousseau'nun tabii hukuk anlayışları üzerinden sözleşmecilik, tabii hukuk doktrininin epistemolojik tahli. Hukuki pozitivizmin hukuk genel teorisinde iradecilik ve normativizm olarak nasıl belirdiği, özellikle Kelsen ve Hart'ın yaklaşımları.**Önerilen Kaynaklar:**İslam Hukuk Felsefesi İstanbul 1988; Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuku İslamiyye ve İstilahat-ı Fıkhiyye Kamusu İstanbul 1967; Ali Himmet Berki, Hukuk Mantığı ve Tefsir Ankara 1948; Ferhat Koca, İslam Hukuk Metodolojisinde Tahsis İstanbul 1996.

İLH 468 İSLAM, İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ

2 0 2

İslam ve İnsan Hakları, İslam ve Kadın Hakları, İslam'da fikir ve inanç hürriyeti, Siyasal sistemler ve İslam, demokrasi ne demektir? Nasıl uygulanmalıdır. İslam ve demokrasinin benzer ve farklı yönleri.**Önerilen Kaynaklar:**Maurice Duverger, Siyasal Rejimler, çev. Teoman Tunçdoğan, Sosyal, İstanbul, 1986; John Locke, Hoşgörü Üstüne Bir Mektup, çev. Melih Yürüşen, Liberte, Ankara, 2004; Prof. Dr. Servet Armağan, İslam Hukukunda Temel Hak ve Hürriyetler, DİB, Ankara, 2001; Mustafa Selim Yılmaz, "Din Siyaset İlişkisi Bağlamında M. A. El-Cabiri'nin Müslüman Geleneğe Yöneltiltiği Eleştiriler", Dini Araştırmalar, C. 11, S. 32, 2008; Sami Selçuk, Özlenden Demokratik Türkiye, Ankara, 2000.

İLH 470 KUR'AN HÜKÜMLERİ VE MODERN HUKUK

2 0 2

Kur'an'ın hukuki yönünü örneklerle ele alıp inceleyen, Kur'an'ın hukuka dair ayetlerini, bu ayetlerden çıkarılan fıkhi hükümleri öğrenciye aktaran ve bu hükümlerle modern hukukçuların aynı konudaki yaklaşımları arasında karşılaştırmalar yapan bir derstir. Kur'an'ın hukuki yönünün tanıtılması, Kur'an ayetlerinde elde edilen hükümler ile modern hukukçuların aynı konudaki görüşlerinin birbiri ile karşılaştırılması. **Önerilen Kaynaklar:** Mustafa Reşit Belgeşay, Kuran Hükümleri ve Modern Hukuk İstanbul 1963; Tahir b. Aşur, İslam Hukuk Felsefesi İstanbul 1988; Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuku İslamiyye ve İstilahat-ı Fıkhiyye Kamusu İstanbul 1967; Ali Himmet Berki, Hukuk Mantığı ve Tefsir Ankara 1948; Ferhat Koca, İslam Hukuk Metodolojisinde Tahsis İstanbul 1996.

İLH 472 SÜNNETE ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR

2 0 2

Hadis ilmi veya bazı hadislerle ilgili çağdaş problem olarak algılanan hususlar değerlendirilecektir. Bu bağlamda, sünnetin tespiti, sünnet vahiy ilişkisi, Kudsi hadisler, Kürtajla ilgili hadisler, Sünnetin bağlayıcılığı, Haber-i vahid, müşterikler ve hadis gibi konularla ilgili çağdaş görüşler ele alınacaktır.**Önerilen Kaynaklar:**M. Hayri Kırbaoğlu, İslam Düşüncesinde Sünnet, Ankara, 1993, M. Hayri Kırbaoğlu, Alternatif Hadis Metodolojisi, Ankara, 2002, Mustafa Ertürk, Sünnetin Güncelleştirilmesine Doğru, Ankara,2005, brahim Hatipoğlu, Çağdaşlaşma ve Hadis Tartışmaları, İstanbul, 2000, Mehemt Emin Özafşar, Hadisi Yeniden Düşünmek, Ankara okulu Yayınları, Ankara, 2000.

İLH 474 YETİŞKİN DİN EĞİTİMİ

.....2 0 2

Yetişkinlik dönemi ve özellikleri, yetişkinliğin aşamaları, yetişkinler eğitimine ilginin nedenleri, din ve yetişkin, yetişkin din eğitiminin ilkeleri, yetişkinler ve dini iletişim, yetişkinler din eğitimi alanları, yetişkinlik ve dinle ilgili ampirik çalışmalar.**Önerilen Kaynaklar:**Halis Ayhan, Din Eğitimi ve Öğretimi, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayını, Ankara, 1985, Faruk Bayraktar, Öğrenci-Öğretmen Münasebetleri, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayını, İstanbul, 1989, Beyza Bilgin, Mualla Selçuk, Din Öğretimi Özel Öğretim Yöntemleri, Akid Yayınları, Ankara, 1991.

İLH 476 MANTIKTARİHİ

2 0 2

Mantık biliminin tanımı, doğuşu, gelişmesi, temel konuları ve sorunları hakkında bilgi verilir. İlkçağ felsefesinde mantığın doğuşunu hazırlayan nedenler, Fârâbî, nahiv-mantık veya dilbilim-mantık tartışmaları, İbn sinâ'nın mantık tarihindeki yeri, Gazâlî, İbn sinâ'nın mantık okulu, Razi, Tusî, Ebherî, Kazvîni, Sühreverdî, Şehrazûrî, organon'un yeniden inşası ve İbn rüşd, bilim ve mantık tarihçisi olarak İbn haldun, mantığın batıya intikali, riyâzi mantığın doğuşu ve önemi.**Önerilen Kaynaklar:**Hilmi Ziya Ülken, Mantık Tarihi, İstanbul 1942; Necati Öner, Klasik Mantık, 7. Baskı, Bilim Yayınları, Ankara 1996.

İLH 478 MUKAYESELİ İSLAM VE BATI DÜŞÜNCESİ

2 0 2

İslam ve Avrupa medeniyetinin ortaçağdan modern zamanlara tarihsel karşılaşmaları, bunların kültürel, siyasal, ekonomik görünimleri, Tanrı-âlem-insan ve varlık-bilgi-değer alanlarında İslam ve batı entelektüel geleneklerinin analitik mukayesesi.**Önerilen Kaynaklar:**Abdurrahman Bedevi, Batı Düşüncesinin Oluşumunda İslam'ın Rolü, İz, İstanbul, 2002; H. Ömer Özden, İbn Sina- Descartes, Metafizik Bir Karşılaştırma, İst.1996; H. Austryn Wolfson, Kelam Felsefeleri, çev. Kasım Turhan, Kitabevi, İstanbul, 2001; Hilmi Ziya Ülken, "İslam Felsefe ve İtikadının Garba Tesiri", AÜİFD, cilt.10, s.1-31; Prof. Dr. Hüseyin Atay, Kur'an'a Göre Araştırmalar IV, Ankara, 1995.

İLH 480 TÜRK MUTASAVVİFLARI

2 0 2

Anadolu topraklarında yaygınlık kazanmış olan tasavvuf ekollerinin ortaya çıkışı ve tarihi süreçleri, Türk kültür, sanat ve edebiyatına katkıları, bu ekollere mensup mutasavvıfların eserleri ve tesirleri. Günümüze kadar gelen tasavvuf akımları içinde öne çıkmış Türk mutasavvıflar hayatı, görüşleri, etkileri, bu günkü durumu, tasavvuf, düşünce ve kültür tarihi açısından değeri.**Önerilen Kaynaklar:** Mustafa Kara, Metinlerle Günümüz Tasavvuf Hareketleri, İstanbul 2001; H. Kamil Yılmaz, Ana Hatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar, İstanbul 1997.

İLH 482 TÜRKİYE'DE DİNİ AKIMLAR

2 0 2

Günümüz Türkiye'sinde çağdaş akımların tanımı, amacı, konusu ve kaynakları; din ile dini akım arasındaki ilişki; çağdaş İslam akımlarının ortaya çıkmasında etkili olan faktörler; günümüz İslami akımları, bunların kavramsal, yapısal ve dini-fikri analizi; geleneksel ve yenilikçi dini akımlar; siyasi, fikri-felsefi İslamcılık; Selefilik.**Önerilen Kaynaklar:** Hasan Onat, Din Anlayışında Değişim Süreci, Ank. 2003; Sönmez Kutlu, Din Anlayışında Farklılaşmalar Türkiye'de Alevilik-

Bektaşlık, Ank. 2003; Mümtazer Türköne, İslamcılığın Doğuşu, Ank. 2003; Mazharuddin Sıddıki, İslam Dünyasında Modernist Düşünce, Çev...: Murat Fırat-Koksel Korkmaz, İst 1990, Sönmez Kutlu, "İslam Düşüncesinde Tarihsel Din Söylemleri", İslamiyat Dergisi, Cilt:IV, Sayı: 4 (2001).

İLH 484 MUKAYESELİ İBADETLER HUKUKU

2 0 2

Temel ibadetlerimiz olan, namaz, oruç, hac, umre, zekat, fitre, kurban, konuları mezhepler arası mukayeseli olarak okutulacaktır. Mezheplerin ittifak ettikleri ve ihtilafa düştükleri hususlar gösterilecek ve farklı uygulama sebeplerinin gerek kaynak ve gerekse metodolojik alt yapısı ortaya konulacaktır. **Önerilen Kaynaklar:** Döndüren Hamdi, Delilleriyle İslam İlmihali, İstanbul 2011. Akyüz Vecdi, Mukayeseli İbadetler İlmihali, İstanbul 2000. Zuhayli Vehbe, İslam Fıkıh Ansiklopedisi, İstanbul 2011. Heyet, İslam İlmihali, Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2008. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisinin "Abdest, Gusül, Teyemmüm, Namaz, Oruç, Hac, Zekat, Kurban, Sadaka" maddeleri. Vecdi Akyüz, Mukayeseli İbadetler İlmihali, İstanbul 1995.

İLH 486 DİN FELSEFESİNİN PROBLEMLERİ

2 0 2

Din felsefesinde temel kavram ve meselelere genel bakış, din ve bilim, dinî çeşitlilik ve din ve ahlak konularındaki temel problemlerin tartışılması. Birincil metinlerin okunması ve müzakeresi yoluyla öğrencilerin din felsefesindeki çağdaş tartışmaları tanıması amaçlanmaktadır. **Önerilen Kaynaklar:** M. Aydın, Din Felsefesi, Ankara 1994; M. Aydın, Tanrı- Ahlak İlişkisi, Ankara 1991; M. Bayraktar, Din Felsefesine Giriş, Ankara 1997; H. Özcan, Epistemolojik Açıdan İman, İstanbul 1992; M. Sait Reçber, Tanrıyı Bilmenin İmkânı ve Mahiyeti, Ankara 2004.

İLH 488 ÇAĞDAŞ EĞİTİM AKIMLARI

2 0 2

Eğitim düşüncesinin gelişimi ve günümüzde ulaştığı boyutlar ve farklı akımların görüşleri açıklanacaktır. Eğitim bilimindeki çağdaş kuramsal değişimler konusunda genel bilgi sahibi olunabilecektir. Eğitim bilimindeki yeni anlayış ve uygulamalar tartışılabilir. Bu anlayış ve uygulamaların din eğitimi bilimine etkisi yorumlanabilecektir. Din eğitiminde çoğulculuk ve kültürel farklılıklar konuları analiz edilebilecektir. **Önerilen Kaynaklar:** Aytaç, Kemal: Çağdaş Eğitim Akımları (Yabancı Ülkelerde). Ankara 2007. Aytaç, Kemal: Avrupa Eğitim Tarihi. Antik Çağdan 19. Yüzyılın Sonlarına Kadar. İstanbul 1998. Aytaç, Kemal. Avrupa Okul Sistemlerinin Demokratlaştırılması. Ankara:1985.

İLH 490 AHKÂM HADİSLERİ

2 0 2

Klasik hadis kaynaklarında yer alan ahkâm hadislerinin tüm yönleriyle değerlendirilmesi ve bu alandaki literatürün tanınması. Ahkâm hadisleri hakkındaki fıkıhçıların yaklaşımı. Klasik hadis kaynaklarındaki ibadetlerle, ticaret ve alış veriş, medeni hukuk, ceza hukuku konusuna giren hadislerin değerlendirilmesi. Ahkâm hadislerinin senet ve metin tenkidinde dikkat edilmesi gerekenler. Ahkâm hadislerinin değerlendirilmesinde amel kavramı. Ahkâm hadislerine oryantalistlerin yaklaşımı. **Önerilen Kaynaklar:** Aynı'ni Umdetül- Kârî'si; -Askâlânî'nin Büluğul-Meram'ı, - Sübülüsselam, -Celal Yıldırım'ın Ahkam Hadisleri, - Tecrid-i Sarih Tercemesi vb.

İLH 492 ÇAĞDAŞ TEFSİR METİNLER

2 0 2

Kur'ân tefsirine güncel yaklaşımlar ve Kur'ân'ı anlamada yeni açılımlar değerlendirilecektir. İlmî/bilimsel tefsir, edebî tefsir, ictimâî/sosyal tefsir, mezhebî tefsirler, günümüzün modern yorumları bu dersin içeriğini oluşturmaktadır. **Önerilen Kaynaklar:** Vehbe Zühayli, al-Tefsir al-Munir, Tahir b. Âşur, al-Tahrir ve't-Tenvir, Said Havva, el-Esâs, Seyyid Kutup, Fî Zilâl, Mevdudî, Tefhîm al-Kur'an, Kâsimî, Mehâsinu't-Tefsir, Sabunî, Safvet al-Tefâsir, Arapça olarak yazılmış diğer Çağdaş Tefsirler.